

GMINA MARKUSZÓW

Powiat Puławski • Województwo Lubelskie

RAPORT O STANIE GMINY

2025

Rok sprawozdawczy 2025

Wójt Gminy Markuszów

Leszek Łuczywek

Markuszów, 2025

Spis treści

Wstęp	5
1. Ogólna charakterystyka gminy.....	6
1.1. Władze samorządowe Gminy Markuszów	7
1.2. Rejestr uchwał Rady Gminy Markuszów w 2025 r.....	8
2. Finanse gminy	11
2.1. Dochody, wydatki i zadłużenie gminy.....	11
2.2. Fundusz sołecki	12
3. Demografia	16
4. Oświata i wychowanie.....	17
4.1. Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2024/2025	17
4.2. Przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki:	17
4.3. Realizowane projekty i działania	18
4.4. Wolontariat.....	20
4.5. Konkursy przedmiotowe	20
4.6. Konkursy i olimpiady	20
4.7. Pomoc materialna dla uczniów	21
4.8. Przedszkole w Markuszowie	22
5. Kultura, sport i rekreacja	25
5.1. Gminny Dom Kultury	25
5.2. Gminna Biblioteka Publiczna.....	28
6. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	29
6.1. Dane Policji – Komisariat w Kurowie	29
6.2. Ochotnicza Straż Pożarna	30
7. Infrastruktura – zaopatrzenie w wodę i ścieki.....	33
8. Ład Przestrzenny	34
9. Pomoc Społeczna	35
9.1. Wydatki GOPS.....	36
9.2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej i ich realizacja.....	37
9.3. Karta Dużej Rodziny.....	38
9.4. Pomoc żywnościowa – FEAD	38
9.5. Opieka wytchnieniowa i inne programy	39
9.6. Asystent Rodziny	39
9.7. Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze	40
9.8. Praca socjalna	41
10. Ochrona zdrowia.....	42

10.1. SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Markuszowie	42
10.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)	43
11. Ochrona środowiska naturalnego	44
11.1. Gospodarka odpadami	44
11.2. Program usuwania azbestu	45
11.3. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi	45
12. Drogi gminne.....	46
13. Mienie komunalne.....	47
13.1. Grunty	47
13.2. Budynki	48
13.3. Budowle	48
14. Gospodarka nieruchomościami i zbiornik małej retencji w Kaleniu.....	49
15. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych	50
15.1. Zamówienia publiczne i inwestycje	50
15.3. Działalność gospodarcza.....	54
16. Promocja gminy i współpraca z innymi JST	55
17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	56
17.1. Lokalna Grupa Działania Zielony Pierścień	56
17.2. Stowarzyszenie Pamięci Jana Pocka	56
17.3. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Markuszów	56
17.4. Ochotnicza Straż Pożarna	57
17.5. Koła Gospodyń Wiejskich	57
18. Nadzór właścicielski.....	58
19. Realizacja polityk, programów i strategii.....	58

Wstęp

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Markuszów przedstawia niniejszy raport o stanie Gminy Markuszów za 2025 rok. Przedkładam go Radzie Gminy Markuszów oraz Mieszkańcom jako źródło podstawowej wiedzy o działaniach Gminy Markuszów i jeden z elementów polityki transparentności moich działań.

Jest to już siódmy tego rodzaju dokument przygotowany zgodnie z wymogami ustawy o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy w roku 2025, realizację polityk, programów, strategii, uchwał Rady Gminy oraz budżetu gminy.

Rok 2025 był dla Gminy Markuszów okresem intensywnej realizacji inwestycji infrastrukturalnych, działań modernizacyjnych oraz skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych. Samorząd konsekwentnie realizował przedsięwzięcia mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców, rozwój infrastruktury technicznej, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie bezpieczeństwa i odporności gminy na sytuacje kryzysowe. Taki rok, w samorządowym kalendarzu, to trochę jak granie koncertu rockowego na kilku scenach jednocześnie.

Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych w 2025 roku należała modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy. Zadanie o wartości blisko 4,9 mln zł, współfinansowane z Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, stanowi jeden z kluczowych elementów poprawy jakości usług komunalnych oraz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do wody i gospodarki ściekowej.

Istotnym kierunkiem działań była również rewitalizacja obszarów na terenie gminy, której wartość przekracza 7,5 mln zł. Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy estetyki przestrzeni publicznej, zwiększenia funkcjonalności terenów wspólnych oraz podniesienia atrakcyjności gminy zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

W 2025 roku gmina realizowała także projekt „Cyberbezpieczny samorząd”, finansowany ze środków Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy. Projekt ten ma na celu wzmocnienie systemów bezpieczeństwa cyfrowego urzędu oraz ochronę danych i infrastruktury informatycznej.

Duże znaczenie miały również inwestycje związane z ochroną dziedzictwa kulturowego. Dzięki pozyskanym środkom z Rządowy Fundusz Odbudowy Zabytków, Parafia Rzymskokatolicka mogła przeprowadzić prace konserwatorskie przy kościele pw. św. Józefa w Markuszowie, obejmujące konserwację elewacji frontowej i wież kościoła, a także wymianę dachu nad przedsionkiem wraz z odtworzeniem drzwi wejściowych. Realizacja tych zadań pozwala zachować historyczny charakter obiektu stanowiącego ważny element lokalnego dziedzictwa i tożsamości mieszkańców.

W ramach bieżących działań inwestycyjnych wykonano również modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Zabłocie, poprawiając warunki komunikacyjne i dostępność terenów rolniczych. Gmina realizowała także zadania związane z bezpieczeństwem i ochroną ludności, dokonując zakupu agregatów prądotwórczych oraz ciągnika rolniczego wraz z osprzętem w ramach programu ochrony ludności i obrony cywilnej. To ten rodzaj wydatków, który w obecnych czasach okazuje się absolutnie niezbędny.

Rok 2025 potwierdził skuteczność Gminy Markuszów w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz realizacji ambitnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Podejmowane działania przyczyniają się do systematycznego rozwoju gminy, poprawy jakości usług publicznych oraz wzmocnienia potencjału społecznego i infrastrukturalnego samorządu.

Dane do niniejszego raportu pochodzą ze zbiorów Urzędu Gminy Markuszów, jednostek organizacyjnych Gminy oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

Wójt Gminy Markuszów

Leszek Łuczywek

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Markuszów to gmina wiejska należąca do województwa lubelskiego, powiatu puławskiego. Aktualna liczba mieszkańców na 31.12.2025 to 2847: – ok. 2,5% ludności powiatu. Gmina stanowi 4,3% powierzchni powiatu. Posiada charakter typowo rolniczy – na jej terenie znajduje się około 700 gospodarstw rolnych.

Korzystne położenie komunikacyjne, w sąsiedztwie ważnych szlaków drogowych oraz bliskość Lublina, Puław i Nałęczowa wpływają na atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną gminy.

Powierzchnia gminy wynosi około 40,4 km² (4039 ha), co czyni ją najmniejszą gminą w powiecie puławskim pod względem powierzchni. W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Bobowiska, Góry, Góry-Kolonia, Kaleń, Łany, Markuszów, Olempin, Olszowiec, Zabłocie oraz Wólka Kątna.

Strukturę osadniczą tworzą głównie niewielkie miejscowości o charakterze rolniczym. Dominującą funkcję gospodarczą stanowi rolnictwo, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi około 5 ha. Na terenie gminy funkcjonują również drobne podmioty gospodarcze, usługowe i handlowe, wspierające lokalny rynek pracy oraz rozwój przedsiębiorczości.

Istotnym atutem gminy są walory przyrodnicze i krajobrazowe. Północna część gminy obejmuje tereny znajdujące się w obrębie chronionego krajobrazu „Kości Bór”, charakteryzujące się kompleksami leśnymi oraz terenami atrakcyjnymi dla rekreacji i turystyki. Południowa część gminy posiada cechy charakterystyczne dla Płaskowyżu Nałęczowskiego, z siecią lessowych wąwozów i cennymi walorami krajobrazowymi. Przez teren gminy przepływa rzeka Kurówka, będąca dopływem Wisły oraz małe rzeczki – Bielikowa (Białka) i Syrocanka.

Markuszów jako siedziba władz samorządowych pełni funkcję lokalnego centrum administracyjnego, edukacyjnego i społecznego. Na terenie gminy funkcjonują jednostki organizacyjne zapewniające realizację zadań publicznych w zakresie oświaty, pomocy społecznej, kultury oraz zdrowia.

W 2025 roku Gmina Markuszów kontynuowała działania ukierunkowane na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, poprawę jakości życia mieszkańców oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji i przedsięwzięć lokalnych. Istotną rolę w życiu społecznym odgrywają organizacje pozarządowe, jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Koła Gospodyń Wiejskich, aktywnie uczestniczące w integracji mieszkańców i kultywowaniu lokalnych tradycji.

Gmina zachowuje typowo wiejski charakter, łącząc walory spokojnego miejsca do życia z sukcesywnie rozwijaną infrastrukturą techniczną i społeczną.

1.1. Władze samorządowe Gminy Markuszów

Wójt Gminy Markuszów: Leszek Łuczywek

Skarbnik: Anna Szymczyk

Sekretarz: Bożena Tkaczyk-Żurawska

Tabela 1. Radni Rady Gminy Markuszów – kadencja 2024–2029

Lp.	Imię i nazwisko	Sołectwo / Okręg	Pełniona funkcja
1	Sylwia Dec-Nader	Sołectwo Góry-Kolonia, Góry od nr 81	Przewodnicząca Rady Gminy
2	Sebastian Koza	Sołectwo Markuszów (ul. Błońska, Polna, Tylna)	Radny – Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu
3	Sebastian Kozak	Sołectwo Markuszów (ul. Łachy, Ogrodowa, Środkowa, Targowa)	Radny
4	Tomasz Zarzeka	Sołectwo Markuszów (ul. Chopina, Cmentarna, Rynek, Strażacka)	Radny – Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej
5	Bożena Pietruszewska	Sołectwo Markuszów – ul. Lubelska 2–90	Przewodnicząca Komisji Edukacji, Sportu, Zdrowia
6	Adam Osiak	Sołectwo Markuszów (ul. Kościelna, Lubelska 91–)	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
7	Katarzyna Gawron	Sołectwo Łany 1–45	Radna
8	Adrian Bartnik	Sołectwo Łany 46–	Radny
9	Radosław Nowaczyk	Sołectwo Kaleń	Wiceprzewodniczący Komisji Skarg Wniosków i Petycji
10	Jacek Suski	Sołectwo Góry 1–80	Radny
11	Anna Wiczołek	Sołectwo Olszowiec, Zabłocie 77–	Radna
12	Sławomir Osuch	Sołectwo Zabłocie 1–76	Przew. Komisji Rewizyjnej
13	Anna Filipiak	Sołectwo Olempin	Wiceprzewodnicząca RG
14	Anna Pawłot	Sołectwo Bobowiska	Wiceprzewodnicząca RG
15	Krzysztof Gawron	Sołectwo Wólka Kątna	Wiceprzewodniczący RG

1.2. Rejestr uchwał Rady Gminy Markuszów w 2025 r.

Tabela 2. Rejestr uchwał Rady Gminy Markuszów w 2025 r.

<u>Lp.</u>	<u>Numer uchwały</u>	<u>Organ</u>	<u>Data</u>	<u>W sprawie</u>
1	XI/57/2025	Rada Gminy Markuszów	29 stycznia 2025 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025
2	XI/58/2025	Rada Gminy Markuszów	29 stycznia 2025 r.	w sprawie uchwalenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na 2025 rok
3	XI/59/2025	Rada Gminy Markuszów	29 stycznia 2025 r.	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025–2028
4	XII/60/2025	Rada Gminy Markuszów	18 lutego 2025 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025
5	XII/61/2025	Rada Gminy Markuszów	18 lutego 2025 r.	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Markuszów
6	XIII/62/2025	Rada Gminy Markuszów	25 marca 2025 r.	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
7	XIII/63/2025	Rada Gminy Markuszów	25 marca 2025 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2025
8	XIII/64/2025	Rada Gminy Markuszów	25 marca 2025 r.	w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa
9	XIV/65/2025	Rada Gminy Markuszów	29 kwietnia 2025 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 rok
10	XIV/66/2025	Rada Gminy Markuszów	29 kwietnia 2025 r.	w sprawie utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Markuszowie

11	XIV/67/2025	Rada Gminy Markuszów	29 kwietnia 2025 r.	w sprawie wystąpienia z petycją dotyczącą zmiany granic gminy
12	XV/68/2025	Rada Gminy Markuszów	27 maja 2025 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 rok
13	XVI/69/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie udzielenia pomocy dla Powiatu Puławskiego
14	XVI/70/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie przyjęcia zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych
15	XVI/71/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie zmian budżetu gminy na 2025 rok
16	XVI/72/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie ustalenia dopłat do usług wodno-kanalizacyjnych
17	XVI/73/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Markuszów
18	XVI/74/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Markuszów
19	XVI/75/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu
20	XVI/76/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego SPZOZ w Markuszowie
21	XVI/77/2025	Rada Gminy Markuszów	24 czerwca 2025 r.	w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu
22	XVII/78/2025	Rada Gminy Markuszów	29 sierpnia 2025 r.	w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów
23	XVII/79/2025	Rada Gminy Markuszów	29 sierpnia 2025 r.	w sprawie zmian wieloletniej prognozy finansowej
24	XVII/80/2025	Rada Gminy Markuszów	29 sierpnia 2025 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy

25	XVII/81/2025	Rada Gminy Markuszów	29 sierpnia 2025 r.	w sprawie wyrażenia zgody na najem lokali
26	XVIII/82/2025	Rada Gminy Markuszów	25 września 2025 r.	w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Markuszów
27	XVIII/83/2025	Rada Gminy Markuszów	25 września 2025 r.	w sprawie rozpatrzenia petycji
28	XIX/85/2025	Rada Gminy Markuszów	28 października 2025 r.	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
29	XIX/86/2025	Rada Gminy Markuszów	28 października 2025 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej
30	XX/87/2025	Rada Gminy Markuszów	6 listopada 2025 r.	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej
31	XX/88/2025	Rada Gminy Markuszów	6 listopada 2025 r.	w sprawie zmian budżetu gminy
32	XX/89/2025	Rada Gminy Markuszów	6 listopada 2025 r.	w sprawie pokrycia kosztów gospodarowania odpadami
33	XX/90/2025	Rada Gminy Markuszów	6 listopada 2025 r.	w sprawie utworzenia Klastra Energii
34	XXI/91/2025	Rada Gminy Markuszów	25 listopada 2025 r.	w sprawie zmian budżetu gminy
35	XXI/92/2025	Rada Gminy Markuszów	25 listopada 2025 r.	w sprawie ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami
36	XXII/93/2025	Rada Gminy Markuszów	29 grudnia 2025 r.	w sprawie zmian budżetu gminy
37	XXII/94/2025	Rada Gminy Markuszów	29 grudnia 2025 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2026–2029
38	XXII/95/2025	Rada Gminy Markuszów	29 grudnia 2025 r.	w sprawie uchwały budżetowej na 2026 rok
39	XXII/96/2025	Rada Gminy Markuszów	29 grudnia 2025 r.	w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za odpady

2. Finanse gminy

2.1. Dochody, wydatki i zadłużenie gminy

Plan dochodów ogółem na 2025 r. po zmianach: **27 100 138,25 zł**

Wykonanie dochodów: **27 422 961,37 zł**, tj. **100,60 %** planu.

Plan wydatków ogółem na 2025 r. po zmianach: **27 627 138,25 zł**.

Wykonanie wydatków: **26 499 787,36 zł**, tj. **95,9 2%** planu.

Tabela 3. Dochody, wydatki i zadłużenie gminy 2022–2025

Wyszczególnienie	Wykonanie roku 2023	Wykonanie roku 2024	Plan na 31.12.2025	Wykonanie roku 2025	% realizacji wykonania do planu 2025
Dochody ogółem	22 872 113,68	25 596 490,54	27 649 516,21	27 422 961,37	101,19%
Dochody bieżące, z tego:	17 111 595,47	18 360 256,40	20 465 246,81	20 393 153,77	100,60%
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	1 568 195,00	2 283 641,00	7 157 749,86	7 157 749,86	100,00%
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	38 167,00	34 475,00	5 154,94	5 154,94	100,00%
z subwencji ogólnej	6 983 682,30	7 755 991,00	5 081 980,20	5 131 759,20	100,98%
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	3 565 979,41	4 143 208,40	3 706 713,52	3 701 334,98	105,72%
pozostałe dochody bieżące, w tym:	4 955 571,76	3 375 610,67	4 513 648,29	4 397 154,79	97,14%
z podatku od nieruchomości	1 199 055,23	1 274 789,50	1 348 096,00	1 431 214,85	106,17%
Dochody majątkowe, w tym:	5 760 518,21	7 236 234,14	7 184 269,40	7 029 807,60	102,96%
Wydatki ogółem	23 378 164,95	25 143 732,86	28 176 516,21	26 499 787,36	95,92%
Wydatki bieżące	15 796 479,81	17 225 574,66	19 817 326,76	18 368 977,50	93,71%
Wydatki majątkowe, w tym:	7 581 685,14	7 918 158,20	8 359 189,45	8 130 809,86	101,33%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym:	7 581 685,14	7 918 158,20	8 130 809,86	8 130 809,86	101,33%
wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	889 202,54	729 908,06	970 320,29	970 320,29	100,82%
Wynik budżetu	-506 051,27	452 757,68	-527 000,00	923 174,01	
Kwota długu na ostatni dzień roku	1 930 000,00	1 180 000,00	1 050 000,00	550 000,00	52,38%
Zadłużenie Gminy Markuszów w stosunku do dochodów (w %)	8,44%	4,61%	3,80%	2,01%	

Szczegółowy opis dochodów i wydatków znajduje się w sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy za 2025 rok (Zarządzenie Wójta Gminy Markuszów).

2.2. Fundusz sołecki

Tabela 4. Fundusz sołecki 2025

Nazwa Sołectwa	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan wydatków FS 2025	Wykonanie 2025, wydatki bieżące	Wykonanie 2025, wydatki majątkowe	Wykonanie Funduszu Sołeckiego 2025
Bobowiska	wynagrodzenie administratora remizo-świetlicy (umowy zlecenia)	3 200,00	3 200,00		3 200,00
	organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (ścianka modułowa)	500,00	500,00		500,00
	wkład finansowy do zakupu motopompy dla OSP Markuszów	1 000,00		1 000,00	1 000,00
	przeгляд urządzeń na placu zabaw	300,00	300,00		300,00
	zakup paliwa i oleju do koszenia terenów zielonych wokół remizo-świetlicy	200,00	200,00		200,00
	przebudowa instalacji elektrycznej w budynku remizo-świetlicy w Bobowiskach	5 214,01	5 214,01		5 214,01
	doposażenie remizo-świetlicy w Bobowiskach - zakup materiałów	7 413,16	7 331,34		7 331,34
	zakup materiałów na organizację pikniku rodzinnego	2 000,00	1 999,65		1 999,65
	wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia na ułożenie terakoty i pomalowanie pomieszczenia w budynku remizo - świetlicy w Bobowiskach	1 800,00	1 800,00		1 800,00
	RAZEM	21 627,17	20 545,00	1 000,00	21 545,00
	Góry Kolonia	doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy	1 000,00		1 000,00
wykonanie i montaż oświetlenia drogowego w m. Góry Kolonia		16 052,19		16 052,19	16 052,19
RAZEM		17 052,19	0,00	17 052,19	17 052,19
Góry	doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy	1 000,00		1 000,00	1 000,00
	zakup materiałów na utrzymanie domu ludowego i terenu wokół	100,00	100,00		100,00
	wykonanie chodnika na terenie sołectwa	0,00	0,00		0,00
	adaptacja pomieszczenia w domu ludowym na potrzeby sołectwa (wykonanie podłogi)	23 000,00		23 000,00	23 000,00
	zakup drewna na altanę	5 906,02	5 906,00		5 906,00
	pielęgnacja terenu wokół domu ludowego i drobne usługi	1 900,00	1 900,00		1 900,00
	RAZEM	31 906,02	7 906,00	24 000,00	31 906,00
Kaleń	organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (ścianka modułowa)	500,00	500,00		500,00

	wynagrodzenie administratora remizo-świetlicy, utrzymanie porządku (umowy zlecenia)	3 000,00	3 000,00		3 000,00
	zakup paliwa, żyłki, środków czystości do świetlicy	0,00	0,00		0,00
	doposażenie remizo-świetlicy w Kaleniu, zakup materiałów	4 500,00	4 450,55		4 450,55
	doposażenie OSP Kaleń	3 000,00	2 990,58		2 990,58
	organizacja festynu rodzinnego, integracja (Dzień Dziecka)	3 000,00	3 000,00		3 000,00
	organizacja festynu rodzinnego, integracja (Dzień Dziecka)	1 137,23	1 101,20		1 101,20
	zakup kruszywa na remont dróg	5 000,00	4 999,40		4 999,40
	wymiana uszkodzonych zabawek, elementów na plac zabaw w Kaleniu	2 500,00	2 500,00		2 500,00
	RAZEM	22 637,23	22 541,73	0,00	22 541,73
	tany	wynagrodzenie administratora świetlicy (umowa – zlecenia)	0,00	0,00	
utrzymanie Domu Ludowego (energia, gaz)		1 500,00	1 500,00		1 500,00
doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy		1 000,00		1 000,00	1 000,00
organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (ścianka modułowa)		1 000,00	1 000,00		1 000,00
organizacja festynu rodzinnego, integracja (Dzień Dziecka)		2 000,00	2 000,00		2 000,00
organizacja imprezy mikołajkowej		2 000,00	2 000,00		2 000,00
organizacja imprezy mikołajkowej		1 000,00	802,64		802,64
zakup paliwa, żyłki, środków czystości, materiałów do świetlicy		6 977,77	6 736,73		6 736,73
budowa wiaty przystankowej z montażem		0,00	0,00		0,00
doposażenie placu zabaw (materiały)		6 000,00	5 911,99		5 911,99
zakup garażu wolnostojącego (blaszaka)		1 750,00	1 750,00		1 750,00
zakup, montaż latarni ulicznej		8 500,00	7 872,00		7 872,00
RAZEM		31 727,77	29 573,36	1 000,00	30 573,36
Markuszów		renowacja placu zabaw i siłowni	35 000,00	35 000,00	
	organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (tablica pamiątkowa)	986,00	984,00		984,00
	zakup sprzętu do odśnieżania	3 000,00	2 997,00		2 997,00
	doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy	9 000,00		9 000,00	9 000,00
	przeglądy, konserwacja urządzeń na placu zabaw i boisku	3 000,00	1 269,10		1 269,10

	materiały do utrzymania placu zabaw i boiska	6 415,30	6 400,50		6 400,50
	organizacja Gminnych Biegów Ulicznych (zakup materiałów)	2 014,00	2 014,00		2 014,00
	RAZEM	59 415,30	48 664,60	9 000,00	57 664,60
Olszowiec	zakup, montaż wiaty przystankowej przy drodze	0,00	0,00		0,00
	zakup, montaż wiaty przystankowej przy drodze	5 935,00	5 935,00		5 935,00
	doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy	1 000,00		1 000,00	1 000,00
	organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (ścianka modułowa)	2 000,00	2 000,00		2 000,00
	remonty dróg w sołectwie Olszowiec	8 592,51	8 592,40		8 592,40
	RAZEM	17 527,51	16 527,40	1 000,00	17 527,40
Zabłocie	doposażenie OSP Markuszów na zakup motopompy	1 000,00		1 000,00	1 000,00
	organizacja obchodów jubileuszu Szkoły Podstawowej im. Jana Pocka w Markuszowie (ścianka modułowa)	1 000,00	1 000,00		1 000,00
	utrzymanie i przegląd placu zabaw	300,00	300,00		300,00
	zakup materiałów na utrzymanie i doposażenie Domu Ludowego	8 024,51	7 941,39		7 941,39
	zakup i rozłożenie kruszywa na drogi	10 000,00	9 947,01		9 947,01
	organizacja dożynek	1 561,39	1 561,39		1 561,39
	organizacja dożynek	8 000,00	8 000,00		8 000,00
	RAZEM	29 885,90	28 749,79	1 000,00	29 749,79
Wólka Kątna	administracja Domu Ludowego (świetlice i placu)	3 200,00	3 200,00		3 200,00
	przeglądy techniczne Domu Ludowego (świetlice i placu)	1 100,00	697,41		697,41
	przeglądy techniczne placu zabaw	400,00	400,00		400,00
	utrzymanie DL: energia	1 500,00	1 500,00		1 500,00
	serwis sprzętu	700,00	700,00		700,00
	zakup paliwa, materiałów	300,00	199,96		199,96
	naprawa utwardzenia terenu i odpływów od budynku Domu Ludowego	2 500,00	2 500,00		2 500,00
	doposażenie Domu Ludowego	2 000,00	1 540,01		1 540,01
	malowanie wnętrza Domu Ludowego	8 144,71	7 946,00		7 946,00
	RAZEM	19 844,71	18 683,38	0,00	18 683,38
Olempin	wkład do zakupu motopompy dla OSP Markuszów	1 500,00		1 500,00	1 500,00
	przegląd placu zabaw	400,00	400,00		400,00

	utrzymanie placu zabaw (zakup energii)	2 000,00	1 831,10		1 831,10
	wykonanie oświetlenia w wiacie i garażu	1 000,00	996,30		996,30
	zakup materiałów na wykonanie osłon do wiaty	7 049,38	7 049,38		7 049,38
	zakup rzutnika (projektora multimedialnego), ekranu i akcesoriów	3 694,87	3 694,87		3 694,87
	zakup materiałów na utwardzenie terenu przy wiacie	870,00	870,00		870,00
	doposażenie placu zabaw (zakup materiałów)	4 518,77	4 506,35		4 506,35
	RAZEM	21 033,02	19 348,00	1 500,00	20 848,00
	Ogółem Fundusz Sołecki 2025	272 656,82	212 539,26	55 552,19	268 091,45

Szczegółowy opis wydatków Funduszu Sołeckiego znajduje się w załączniku do Zarządzenia Nr 29/2026 Wójta Gminy Markuszów z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2025 rok.

3. Demografia

Według danych Urzędu Gminy Markuszów na koniec 2025 r. w dziesięciu sołectwach gminy zameldowanych było 2847 osób. Największą miejscowością pozostaje Markuszów – 1072 mieszkańców.

Tabela 5. Liczba ludności według sołectw – stan na 31.12.2025

Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców 31.12.2024	Liczba mieszkańców 31.12.2025	Zmiana
Bobowiska	165	165	0
Góry	334	328	-6
Góry-Kolonia	84	79	-5
Kaleń	181	181	0
Łany	336	341	+5
Markuszów	1105	1072	-33
Olempin	160	160	0
Olszowiec	92	88	-4
Wólka Kątna	132	131	-1
Zabłocie	297	302	+5
RAZEM	2 889	2847	-42

Tabela 6. Urodzenia i zgony 2018–2025

Rok	Liczba urodzonych	Liczba zmarłych	Przyrost naturalny
2021	27	46	-19
2022	23	32	-9
2023	20	36	-16
2024	16	38	-22
2025	16	21	-5

Liczba osób zmieniających stan cywilny w 2025 r. - 16

4. Oświata i wychowanie

Wójt Gminy Markuszów, będący organem prowadzącym szkoły podstawowe i przedszkola sprawuje nadzór nad ich działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Nadzorowi Wójt Gminy podlega w szczególności:

- 1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez nie środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;
- 2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;

4.1. Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2024/2025

Tabela 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

Przedmiot	Wynik szkoły (%)	Wynik średni powiatu (%)	Wynik średni województwa (%)
Język polski	56%	61%	65%
Matematyka	40%	48%	50%
Język angielski	68%	69%	68%

Do Egzaminu ósmoklasisty w roku 2024/2025 przystępowało 31 uczniów.

4.2. Przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki:

Tabela 8. Dane organizacyjne roku szkolnego 2025/2026 Zespół Szkół w Markuszowie

Zespół Szkolno-Przedszkolny	Nauczyciele		Uczniowie		Liczba klas		Oddziały przedszkolne		Liczba wychowanków		Pracownicy administracji i obsługi	
	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025	2025/2026	2024/2025
	Szkoła Podstawowa	-	31	199	208	12	12	1	1	24	26	-
Przedszkole	-	11	-	-	-	-	3	3	61	75	-	6
Zespół ZSP	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-

4.3. Realizowane projekty i działania

- ✓ **Całościowy Rozwój Szkoły.** Program wdrażania oceniania kształtującego realizowany we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej (budowanie świadomości uczniów na temat własnego procesu uczenia się, ocenianie kształtujące, kształtowanie pozytywnej atmosfery uczenia się w szkole, cele lekcji, kryteria sukcesu, informacja zwrotna w procesie uczenia się, budowanie zadań edukacyjnych). Zmiana polegająca na wdrożeniu strategii oceniania kształtującego została zaplanowana i jest wdrażana, a także regularnie monitorowana przez dyrektora szkoły. Jest to przedsięwzięcie skierowane na rozwój
- ✓ **Nie Zmarnuj Swojego Życia** - Projekt powstał z inicjatywy Fundacji Edukacja z Wartościami oraz raperów Bęsia i Dj Yonasa (tworzących skład RYM CERZE), a jego cele to: profilaktyka uzależnień, uświadomienie zagrożeń związanych z używkami, zmiana postawy u młodzieży, zachęcenie do rozwijania swoich zainteresowań, przedstawienie uniwersalnych wartości, wzmocnienie autorytetu Grona Pedagogicznego Szkoły, kadry pedagogicznej.
- ✓ **Dom Mocnych Więzi** – Jak stawiać granice? Anna i Piotr Werwińscy – Projekt profilaktycznych warsztatów dla rodziców wskazujących właściwe zachowania rodziców wobec dzieci polegające na wyznaczaniu granic, wdrażaniu do odpowiedzialności, ponoszenia konsekwencji., co przekłada się na jakość i efektywność procesu uczenia się.
- ✓ **Funkcjonowanie i rozwój** Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży przy Szpitalu Psychiatrycznym im. Prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie – Projekt w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego polegający na wyszkolenie w każdej placówce oświatowej grupy specjalistów mogących stanowić pierwszą pomoc przed psychiatryczną i będącą fachowym wsparciem dla dzieci i młodzieży.
- ✓ **Aktywni do Kwadratu – Aktywna Szkoła** – celem jest poprawa i monitoring kondycji fizycznej dzieci i młodzieży walka ze skutkami pandemii
- ✓ **Owoce i warzywa w szkole oraz Szklanka mleka dla każdego ucznia** – Programy realizowane we współpracy z Krajowym Wspieraniem Rolnictwa. Celem programów jest budowanie świadomości dotyczącej prawidłowego odżywiania oraz wdrażania zdrowych nawyków żywieniowych.,
- ✓ **Akcja Szkoła do hymnu** – celem jest promowanie postaw patriotycznych
- ✓ **Godzina dla młodych głów** - Projekt wychowawczo – profilaktyczny Fundacji UNAWEZA Martyny Wojciechowskiej będący reakcją na obecną kondycję zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Celem jest wsparcie młodych ludzi w kryzysie zdrowia psychicznego, a także profilaktyka i wsparcie dla rodziców i nauczycieli.
- ✓ **Dzieciństwo bez Przemocy** – Ogólnopolska Kampania mobilizująca dorosłych do ochrony dzieci przed przemocą i budowania bezpiecznego i wspierającego dzieciństwa.
- ✓ **Nawigacja w każdą pogodę** – Program profilaktyczny opracowany przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej, który realizuje cele i zadania profilaktyki i promocji zdrowia, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i kryzysowymi.
- ✓ **Akcja Żonkile** – ogólnopolska kampania społeczno–edukacyjna upamiętniająca rocznicę wybuchy powstania w Getcie Warszawskim.
- ✓ **Nie jestem sam – pomagam** –Ogólnopolski Projekt Edukacyjny Stowarzyszenia „Życie z chorobą nie musi być smutne” im. Karoli Majewskiej mający na celu wspieranie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, chorej przewlekle oraz będącej w trudnej sytuacji materialnej ze względu na chorobę i pobyt w szpitalu

- ✓ **BohaterOn – włóż historię!** – Ogólnopolska kampania mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego
- ✓ **Słowa mają moc** – Kampania społeczna, mająca na celu kształtowanie świadomości słowa i odpowiedzialności za nie.
- ✓ **W krainie uczuć** – Ogólnopolski Projekt Edukacyjny mający na celu odkrywanie świata emocji dziecięcych poprzez bajko terapię.
- ✓ **W Pustyni i w Sieci** – profilaktyczny spektakl teatralny mający na celu promocję bezpieczeństwa w sieci.
- ✓ Pogadanki prelekcje dla uczniów i rodziców przy współpracy państwa Werwińskich, Policji, Straży, WOPR, pielęgniarki, psychologa, KRUS.
- ✓ **Młodzież Buduje Partycypację** – program budowania lokalnej partycypacji i zaangażowania w działania strażnicze wśród młodzieży szkolnej.
- ✓ **Edukacja z Wojskiem** – projekt edukacyjny realizowany przez Ministerstwo Edukacji narodowej wśród uczniów klas ósmych.
- ✓ **Znajdź pomysł na siebie** - zajęcia profilaktyczne – zespół Full Spirit Power.
- ✓ **Aktywni Błękitni** – Szkoła Przyjazna Wodzie.
- ✓ **Szkoła mądrze połączona** – Ogólnopolski Projekt edukacyjny Fundacji Zacytani promujący świadome korzystanie z nowoczesnych technologii i wzbudzający świadomość emocji w świecie dziecka.
- ✓ **Szyjemy bo lubimy i pomagamy innym** – Innowacja promująca wspieranie innych poprzez pomoc.
- ✓ **Koło Szachowe Hetman Markuszów** – Innowacja promująca szachy jako źródło rozwoju osobistego młodego człowieka.
- ✓ **Literki w akcji** – Międzynarodowy projekt edukacyjny promujący czytelnictwo wśród dzieci.
- ✓ **Cisza** – Innowacja promująca higienę słuchu i wspierająca rozwój dzieci.
- ✓ **Szkoła Partnerska UMCS** – warsztaty
- ✓ **Współpraca z GDK w Markuszowie** – spotkania biblioteczne, warsztaty, Koncert Chopinowski, Dzień Niepodległości.
- ✓ **Współpraca z GOKI w Kurowie** w ramach akcji Mikołaj dla domu dziecka

Projekty i programy ogólnopolskie i unijne:

Program Przyjazna szkoła – zatrudnienie asystenta międzykulturowego – na okres X-XII.2025.

Wyjście z klasą – program dofinansowania do wyjść i wyjazdów dla uczniów –wycofany.

Program w ramach FEL – Rozwój edukacji przedszkolnej w Gminie Markuszów – czekamy na wyniki.

Akcja Charytatywna Reklama Dzieciom – beneficjent 33.edycji.

Program „Tradycyjny sad” – otrzymaliśmy grant na realizację projektu.

Program w ramach FEL - Skuteczny angielski w Szkole Podstawowej w Markuszowie – dokumenty złożone, czekamy na rozstrzygnięcie.

FunLab – projekt dofinansowania pracowni matematyczno-przyrodniczych - dokumenty złożone, czekamy na rozstrzygnięcie.

Program Cyfrowy Uczeń – wyposażenie szkoły w sprzęt cyfrowy – dokumenty złożone, czekamy na rozstrzygnięcie.

4.4. Wolontariat

- Akcje charytatywne – kiermasze – stroiki, pierniki, babeczki, czekolada.
- Wyjazd do Muzeum Misyjnego w Dąbrowicy i Schroniska dla zwierząt w Lublinie,
- Szkolny kiermasz pierniczków i sianka,
- Wykonanie i dostarczenie do DPSu w Żyrzynie kartek świątecznych,
- Odebranie nagrody Wolontariusz Roku Powiatu Puławskiego,
- Akcja Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę,
- Akcja „Góra grosza”,
- Kolędnicy misyjni,
- Akcja „Wielka Orkiestra świątecznej Pomocy”,
- Warsztaty florystyczne w Domu Kultury w Markuszowie,
- Akcja „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”,
- Kiermasz domowych babeczek, zebrane pieniądze zostały przeznaczone na zakup smaczków dla zwierząt ze schroniska,
- Przygotowanie wniosku do Starostwa Powiatowego do konkursu Wolontariusz Roku Powiatu Puławskiego,
- Zbiórka karmy, smaczków, gryzaków dla zwierząt ze schroniska w Lublinie,
- Opieka nad mogiłą żołnierzy poległych w czasie II Wojny światowej w Markuszowie,
- Kiermasz wielkanocny –sprzedaż stroików, z których dochód przeznaczony był na organizację jubileuszu szkoły,
- Akcja „Kotyliny jubileuszowy”.

4.5. Konkursy przedmiotowe

W roku szkolnym 2025/2026 uczniowie brali udział w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty z następujących przedmiotów matematyka, j. polski, j. angielski, geografii, biologii, historia, fizyki i chemii. W szkole zorganizowane zostały etapy szkolne.

Poza tym uczniowie brali udział w konkursach przedmiotowych międzyszkolnych, ogólnopolskich i międzynarodowych:

- Young Writers Contest - konkurs na opowiadanie w j. angielskim,
- Konkurs wiedzy o krajach anglojęzycznych „Around Australia and New Zealand”,
- Konkurs języka angielskiego „Forget-Me-Not”.
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny "Fenek" - kl. 1 - 3.
- Międzynarodowy Konkurs matematyczny "Kangur" - kl. 4 -8,
- Ogólnopolski Konkurs matematyczno - informatyczny InstaLogik - kl. 4 -8,
- Konkurs Ortograficzny

4.6. Konkursy i olimpiady

- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej - eliminacje powiatowe,
- Międzygminny Konkurs Poezji Jana Pocka,
- Konkurs W krainie bajek i baśni,
- Konkurs "Kolędy Mostem Kultur",

- Zimowy Turniej Szachowy w SP Osinach,
- Finał i półfinał w mini piłce siatkowej dziewcząt,
- "Ziemia to nie śmietnik" - konkurs na plakat, kl. 4 - 8,
- "Mój Kawałek Świata. Na Wycieczkę!" - konkurs plastyczno - fotograficzny, kl. 5-8,
- "Ziemia mój Dom" - konkurs plastyczny z okazji Dnia Ziemi, kl. 0 - 4,
- "Jesteśmy Różni" - konkurs związany z Dniem osób z zespołem Downa i Dniem Świadomości Autyzmu,
- Mini turniej szachowy z okazji Dnia Dziecka,
- "Bezpieczni na wsi" - konkurs plastyczny KRUS,
- "Pięćdziesiąte urodziny Mojej Szkoły" - konkurs plastyczny,
- Archidiecezjalny Konkurs Piosenki Religijnej w Sobieszczanach - zwycięskie miejsca dla uczennicy kl. 8 i kl. 2,
- Ogólnopolski Strażacki Konkurs Plastyczny- „OSP – strażacy w służbie drugiemu człowiekowi, nie tylko w czasie pożaru”.
- Konkurs plastyczno-geograficzny.
- Konkurs „Ogarnij zdrowie”.
- Konkurs fotograficzny „Zima w obiektywie”
- Bożonarodzeniowy konkurs recytatorski w MDK w Puławach,
- Konkurs plastyczny „Kartka bożonarodzeniowa’
- Konkurs „Moja ozdoba choinkowa”
- Konkurs plastyczny „Ozdoba świąteczna”
- Konkurs plastyczny „Anioły Bożego Narodzenia”
- Turniej szachowy w Ożarowie,
- Konkursy w świetlicy: Adwentowy konkurs matematyczny, Konkursy szkolne w bibliotece szkolnej:
- Najlepszy Czytelnik w Szkole,
- Najlepiej Wypożyczająca Klasa
- Konkurs pięknego czytania

4.7. Pomoc materialna dla uczniów

Tabela 9. Stypendia szkolne 2025

Okres	Złożone wnioski	Przyznane stypendia	Kwota (zł)
Styczeń – czerwiec 2025	4	4	2470,54
Wrzesień – grudzień 2025	7	7	2996

Tabela 10. Zasiłki szkolne 2025

Okres	Złożone wnioski	Przyznane zasiłki	Kwota (zł)
Styczeń – czerwiec 2025	0	0	0
Wrzesień – grudzień 2025	3	3	1860

4.8. Przedszkole w Markuszowie

Nowy rok 2025 w przedszkolu zaczęliśmy od uroczystości związanych z Dniem Babci i Dziadka – 21-22 stycznia. Dzieci wystąpiły przed gośćmi prezentując swoje umiejętności wokalne, taneczne i recytatorskie. To były wyjątkowe chwile, pełne uśmiechu, radości i dumy. Wydarzeniem, które zasługuje na uwagę był występ dzieci z grupy 5 – latków na scenie Gminnego Domu Kultury, podczas którego nasi mali artyści zaprezentowali Jasełka dla seniorów. Zaproszeni goście z zapartym tchem oglądali przedstawienie.

12 lutego został zorganizowany Bal Karnawałowy – przedszkolaki przebrane były za bohaterów z bajek, filmów i przedstawicieli służb mundurowych. Odbył się też pokaz mody karnawałowej – każde dziecko mogło zaprezentować swój strój na czerwonym dywanie. Następnie wszyscy z ochotą rozpoczęli pąsy i tańce. Wspólna zabawa przyniosła wiele radości. Nie zabrakło też pysznego poczęstunku, który przygotowali rodzice. Każde dziecko otrzymało kolorowy balon.

Kolejną okazją do świętowania były Walentynki – 14 lutego dzieci przypominały sobie jak ważne jest okazywanie uczuć, życzliwości, przyjaźni, obdarzanie się sympatią nie tylko tego dnia, ale codziennie.

W marcu, celebrowaliśmy Dzień Dziewczynek – z tej okazji chłopcy składali życzenia swoim koleżankom i paniom. Starali się, aby każda dziewczynka poczuła się wyjątkowa. Nie odbyło się bez cukierków, upominków i kwiatów. Pierwszy Dzień Wiosny to wyczekiwane święto przez przedszkolaków. Dzieci obejrzały teatrzyk pt. „Kto najpiękniejszy?” i wyszły na spacer ulicami Markuszowa z kwiatami, które same przygotowywały i transparentem POŻEGNANIE ZIMY, POWITANIE WIOSNY.

25 marca 4 i 5 – latki wraz z paniami w kinie Sybilla w Puławach obejrzały przedstawienie teatralne pt. „Piotruś Pan”. Świetna gra aktorów, pomysłowa scenografia, efekty świetlne, barwne kostiumy i wspaniałe piosenki sprawiły, że dzieci z dużym zaciekawieniem oglądały ten spektakl.

Kwiecień rozpoczął się u 3 i 5 – latków od warsztatów wielkanocnych z udziałem rodziców. Była to świetna okazja do wspólnego spędzania czasu i kreatywnego tworzenia ozdób świątecznych. W grupie 5 – latków odbyły się też zajęcia otwarte dla nauczycieli pt. „Świąteczny koszyczek”, podczas których dzieci uczyły się kodowania. Grupa 3 – latków obejrzała teatrzyk pt. „Przyjaciele koszyczka” zorganizowanego przez wychowawcę dla całej społeczności przedszkolnej.

23 kwietnia miał miejsce niezwykle ciekawy pokaz fluorescencyjny, który przeniósł dzieci w magiczny świat. Podczas zajęć przedszkolaki mogły zobaczyć, jak substancje zmieniają barwy pod wpływem specjalnego światła UV. Zachwytem nie było końca, gdy kolorowe płyny zaczynały świecić, a tajemnicze rysunki na rękach nabierały blasku.

24 kwietnia nasze przedszkole wzięło udział w 13 Ogólnopolskim Niezależnym Festiwalu Animacji zorganizowanym przez GDK w Markuszowie. Niemal 60 małych fanów animacji śledziło z wielkim zainteresowaniem każdy kadr, a na koniec każde z dzieci oddało swoje głosy. W tym roku w przedszkolu odbył się „Pokaz mody ekologicznej”. Pomysł zrodził się w głowie wychowawczynie grupy 3 – latków i okazał się strzałem w dziesiątkę. Dzieci i rodzice jak zwykle nie zawiedli i przygotowali w domu piękne eko stroje z surowców wtórnych. Przedszkolaki doskonale sprawdziły się w rolach modelek i modeli, udowodnili, że moda z ekologią może iść w parze.

30 kwietnia obchodziliśmy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Z tej okazji dzieci odśpiewały Hymn Polski oraz wykonały flagi Polski. Były też grupowe zdjęcia z flagami. Zajęcia miały na celu kształtowanie postaw patriotycznych i promowanie polskich symboli narodowych.

W maju przedszkolaki odwiedziły Gminną Bibliotekę Publiczną, gdzie podczas zajęć dowiedziały się, jak wygląda praca w bibliotece oraz jakie książki można wypożyczyć. Wykonały własne zakładki do książek, a Pani bibliotekarka otrzymała od przedszkolaków wspólnie wykonaną zakładkę z imionami dzieci.

20 maja Światowy Dzień Pszczoły – z tej okazji wychowawczynie grupy 3 – latków zaprosiła dzieci do wspólnego wysłuchania ciekawostek o pszczołach. Dzieci ubrały się w stroje pszczołek, które pomogły im wczuć się w rolę tych pracowitych owadów. Przedszkolaki miały okazję dotknąć plastra miodu i mogły z bliska poznać narzędzia pszczelarza tj. podkurzacz, specjalny strój i kapelusz.

Dzień Mamy i Taty to szczególne wydarzenie dla dzieci i rodziców, dlatego każda grupa przygotowała dla swoich gości specjalne występy oraz własnoręcznie wykonane prezenty. Niezapomniane chwile zostały uwiecznione na rodzinnych fotografiach.

28 maja 5 – latki z paniami pojechały na wycieczkę do indiańskiej wioski „Topai” w Jabłonnej koło Lublina. W tym niesamowitym miejscu dzieci mogły bliżej poznać życie Indian. Główną atrakcją w wiosce były tematyczne namioty tipi – wojenny, kuchenny, ziołowy, muzyczny. Przywoływaliśmy deszcz i dostaliśmy naklejki z indiańskimi imionami np. Spokojna Woda, Bystra Jaszczurka, Szybka Kozica. Atrakcją było karmienie kózek i strzelanie z łuku. Przeszliśmy też ścieżkę sensoryczną i labirynt. Kolejną atrakcją w maju był pokaz strażacki OSP Markuszów. Druhowie zaprezentowali sprzęt, z którego korzystają podczas akcji ratowniczo – gaśniczych. Można było założyć hełm i dotknąć niektórych urządzeń. Strażacy uczyli o numerach alarmowych i sytuacji, w jakich należy je użyć. Dzieci dowiedziały się, że oprócz gaszenia pożarów strażacy pomagają ludziom w trudnych sytuacjach takich jak: wypadki komunikacyjne, powodzie, huragany. Na zakończenie strażacy uruchomili węże z wodą, co sprawiło przedszkolakom wielką radość. Wszyscy pożegnaliśmy naszych gości wielkimi brawami.

Dzień Dziecka 1 czerwca – to jeden z najbardziej wyczekiwanych dni w przedszkolu. Na naszym podwórku tego dnia nie zabrakło atrakcji – były tańce z misiami, pompowane zjeżdżalnie, wata cukrowa, warkoczyki, malowanie na sterczu i słodki poczęstunek. Z całego serca dziękujemy rodzicom, którzy zaangażowali się w organizację.

3 czerwca w naszym przedszkolu odbył się koncert muzyki Disneya. Piosenkarka z anielskim głosem wprawiła nas wszystkich w zaczarowany nastrój. Dzieci usłyszały utwory z bajek takich jak: Pocahontas, Gumisie, Vaiana, Piękna i Bestia, Król Lew czy Kraina Lodu.

W czerwcu przedszkolaki miały okazję zapoznać się z p. Katarzyną Adamowską-Kane z Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach, która przyjechała z teatrykiem Kamishibai do Gminnego Domu Kultury i Gminnej Biblioteki. 3 – latki obejrzały teatryk „Groszki” , a 4,5 – latki „Rycyśław Potężny – Dzika Historia”. Wszystkie przedszkolaki uczestniczyły też w inscenizacji wiersza pt. „Na straganie” i wzięły udział z ciekawych zajęciach plastycznych. Każde dziecko otrzymało kolorową naklejkę. Najstarsza grupa przedszkolaków, jak co roku w czerwcu odwiedziła szkołę. Dzieci spotkały się z paniami oraz kolegami i koleżankami z oddziału przedszkolnego. Zwiedziły świetlicę, salę gimnastyczną i stołówkę szkolną.

W tym roku obchodzony był w naszym przedszkolu Dzień Gofra. Każda z grup gościła p. Edytę Kowalską. Dzieci dowiedziały się, z jakich składników powstaje ciasto na gofry, a także jakie urządzenia potrzebne są do ich wykonania. Najatrakcyjniejszym momentem była degustacja deseru.

Ostatnią uroczystością zamykającą rok szkolny 2024/2025 było Zakończenie Przedszkola przez grupę 5 – latków. Dzieci pięknie zatańczyły poloneza, a następnie zaprezentowały swoje umiejętności wokalne i recytatorskie. Po części artystycznej przyszedł czas na pamiątkowe dyplomy dla absolwentów i podziękowania dla rodziców.

Wrzesień dla przedszkolaków zaczął się od procesu adaptacyjnego , w czym pomagały następujące przedsięwzięcia: Międzynarodowy Dzień Kropki, w tym: Spacer do szkoły – zaprezentowanie fragmentu inscenizacji (wszystkie grupy); Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka, w tym: Spacer po najbliższej okolicy z transparentem i śpiewem piosenek o przedszkolu (wszystkie grupy); Wyjście edukacyjne do pobliskiego parku – poszukiwanie oznak jesieni ; Powitanie Jesieni, w tym: Udział dzieci w Jesiennym Pokazie Mody (wszystkie grupy); Wyjście edukacyjne do szkoły – udział w XIV edycji Ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania z Janem Kochanowskim w roli głównej; Dzień Chłopaka, w tym: Wizyta przedstawicieli

Samorządu Uczniowskiego szkoły – zabawy integracyjne (wszystkie grupy); Wyjście do Gminnej Biblioteki Publicznej w Markuszowie.

Październik w przedszkolu również obfitował w ciekawe wydarzenia: Międzynarodowy Dzień bez Przemocy; Próbna ewakuacja – ćwiczenia mające na celu praktyczne sprawdzenie i usprawnienie procedur opuszczania budynku w przypadku zagrożenia, np. pożaru; Spotkanie w przedszkolu z panią pielęgniarką z SPZOZ w Markuszowie (wszystkie grupy); Wyjście edukacyjne po okolicy, połączone z oglądaniem drzew owocowych i ogrodów warzywnych ; Wycieczka do Zoo w Wojciechowie (wszystkie grupy); Światowy Dzień Drzewa; Wyjście edukacyjne do pobliskiej Piekarni „U Piecyka” w Markuszowie ; Rozpoczęcie projektu edukacyjnego Bohater Tygodnia ; Wyjście do Gminnej Biblioteki Publicznej w Markuszowie;

Przygotowanie kartek z życzeniami (do wysłania) dla Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie; Wyjście edukacyjne do pobliskiego Urzędu Poczty w Markuszowie z okazji Dnia Poczty Polskiej (wszystkie grupy); Wysłanie kartki z życzeniami do Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie, Wyjście do Gminnej Biblioteki Publicznej w Markuszowie; Wyjście edukacyjne na miejscowy cmentarz parafialny w Markuszowie – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobie żołnierzy (wszystkie grupy); Dzień Dyni (wszystkie grupy).

Listopad zaczął się w przedszkolu od wyjścia edukacyjnego na miejscowy cmentarz parafialny w Markuszowie – zapalenie zniczy na opuszczonych grobach i na grobie żołnierzy, a potem były jeszcze Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek, w tym: Parada Bajek – wyjście do szkoły i zabawy muzyczno–ruchowe; Narodowe Święto Niepodległości, w tym: Wizyta dzieci z grupy „0” ze szkoły; Udział dzieci w Pokazie Mody Patriotycznej; Międzynarodowy Dzień Tolerancji; Uroczystość Pasowania na Przedszkolaka ; Przygotowanie szalika w ramach akcji „Otulamy nasze drzewa” ; Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka, połączony z akcją Samorządu Uczniowskiego szkoły „Otulamy nasze drzewa”; Dzień Kredki Światowy Dzień Pluszowego Misia (wszystkie grupy); Wycieczka do Chatki Mikołaja w Lublinie ; Andrzejką dla dzieci .

Równie pracowity i obfitujący w wydarzenia był w przedszkolu grudzień, który zaczął się od wyjścia do Gminnej Biblioteki Publicznej w Markuszowie, a kolejne wydarzenia to: Pieczenie i ozdabianie świątecznych pierniczków – ćwiczenia praktyczne; Dzień Górnika; Mikołajki, w tym: Spotkanie dzieci ze świętym Mikołajem; Udział w Kazimierskim Jarmarku Świątecznym w Kazimierzu Dolnym ;Międzynarodowy Dzień Herbaty; Szkolenie dla dzieci: Bezpieczeństwo w szkole – postępowanie w sytuacjach kryzysowych ; Warsztaty z mamą Bartłomieja G. w ramach projektu edukacyjnego Bohater Tygodnia – praktyczne ćwiczenia w tworzeniu ozdób świątecznych z owoców i warzyw metodą carvingu; Wyjście do Gminnej Biblioteki Publicznej w Markuszowie, Spotkanie świąteczne bożonarodzeniowe z rodzicami: warsztaty z tworzenia ozdób świątecznych, prezentowanie programu artystycznego, wspólne kolędowanie. Na bieżąco celebrowane były urodziny dzieci.

5. Kultura, sport i rekreacja

5.1. Gminny Dom Kultury

Dyrektor GDK: Aleksandra Duda

Rok 2025 stanowił przełomowy okres w funkcjonowaniu instytucji. Rozpoczęto pracę od gruntownej diagnozy potrzeb mieszkańców – przeprowadzono ankietę, uruchomiono nowy, aktywny profil na Facebooku oraz wydłużono dni otwarcia biblioteki o drugą i czwartą sobotę miesiąca. Te działania stworzyły fundament pod intensywny i zróżnicowany program przez cały rok.

Pierwsze półrocze upłynęło pod znakiem intensywnej animacji lokalnej społeczności we wszystkich grupach wiekowych. Zorganizowano uroczyste spotkanie noworoczne dla seniorów z kolędowaniem i koncertem Bohdany Fuki, warsztaty ceramiki i plastyki, wznowiono działalność grupy tanecznej „Afera”, która wkrótce odniosła wyróżnienie na turnieju w Nałęczowie. Ferie zimowe wypełniły codzienne warsztaty plastyczne, techniczne i literackie dla ponad 60 dzieci, a okres wielkanocny uświetniły warsztaty palmowe oraz szeroki udział w festiwalu animacji O!PLA (projekcje dla ponad 200 dzieci i młodzieży z aktywnym głosowaniem). Biblioteka kontynuowała akcję „Mała książka – wielki człowiek” (również w wersji polsko-ukraińskiej) i cyklicznie gościła grupy przedszkolne w ramach „Mojej pierwszej wizyty w bibliotece”.

Ważnym wydarzeniem kulturalnym był koncert muzyki klasycznej w ramach projektu Z klasyką przez Polskę” z udziałem Jakuba Jakowicza i Łukasza Chrzęszczyka, który przyciągnął blisko 100 osób.

Równolegle wprowadzono regularne zajęcia fitness dla kobiet (później dwa razy w tygodniu), kiermasz ciast wspierający „Aferę” oraz modernizację przestrzeni GDK – uporządkowano piwnice, zmieniono układ sali widowiskowej i utworzono gabinet dyrektora.

Druga połowa roku przyniosła dalszy rozwój oferty stałej i wakacyjnej. Latem zrealizowano dwa turnusy półkolonii FOLKMANIA z warsztatami artystycznymi, folkowymi i wyjazdami edukacyjnymi do Aeroklubu Lubelskiego, a także Gminne Biegi Uliczne z rekordową frekwencją 77 uczestników. Wrzesień otworzył bogatą gamę zajęć stałych: taniec ludowy i nowoczesny, cheerleading, fitness i pilates, szachy, gitara, teatr oraz zespół wokalny „Truskawkowe Spaghetti”. Powstał wówczas również Markuszowski Zespół Pieśni i Tańca w dwóch grupach wiekowych (łącznie ponad 30 dzieci), który już w listopadzie zadebiutował podczas obchodów Święta Niepodległości.

Obchody patriotyczne stanowiły istotny filar programu. Uroczystości 3 Maja, 11 Listopada i rocznica śmierci Jana Pocka łączyły elementy edukacyjne, artystyczne i wspólnotowe – akademie przygotowane przez uczniów, występy najmłodszych grup, apele, ognisko ze śpiewaniem pieśni patriotycznych i poczęstunkiem (bigosem przygotowanym przez KGW). Szczególne wzruszenie wzbudziły warsztaty wokalne „Wolność jest w nas” z finałowym koncertem oraz recital chopinowski w wykonaniu Jana Widlarza w ramach akcji „Cała Polska gra Chopina”.

Rok zamknęły wydarzenia świąteczne: warsztaty florystyczne z Magdaleną Pasek, na których powstały wieńce i zielone dekoracje, oraz spotkanie wigilijne na rynku z mieszkańcami Markuszowa połączone z grą na ligawce, pastorałkami 4-latków i „Truskawkowych Spaghetti”, łamaniem opłatka, barszczykiem i wspólnym kolędowaniem przy ognisku.

Przez cały 2025 rok instytucja konsekwentnie budowała mosty między pokoleniami, łącząc tradycję z nowoczesnymi formami aktywności. Setki dzieci i młodzieży uczestniczyły w warsztatach, półkoloniach, zajęciach stałych i występach. Lokalna społeczność aktywnie włączała się w organizację – KGW, OSP, szkoła, przedszkole, lokalni sponsorzy i wolontariusze tworzyli prawdziwą sieć współpracy.

Rok 2025 pokazał, że kultura w małej gminie może być jednocześnie nośnikiem pamięci historycznej, przestrzenią twórczego rozwoju, integracji międzypokoleniowej i źródłem wspólnej radości.

Wydarzenia w 2025 r, organizowane w GDK i GBP

Styczeń - praca nad diagnozą potrzeb – przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców, utworzono nowy profil na Facebooku, dodatkowe dni otwarcia biblioteki (dwie soboty w miesiącu).

Luty przyniósł:

- Spotkanie noworoczne dla seniorów (50 osób, kolędowanie, jasełka, koncert Bohdany Fuki)
- Warsztaty ceramiki i plastyki (Beata Wojewoda-Teresińska)
- Wznowienie zajęć grupy tanecznej „Afera” (15 uczestniczek)
- Akcje: „Podziel się książką”, #ZakochajSięWMarkuszowie (poezja Jana Pocka)
- Kontynuacja kampanii „Mała książka – wielki człowiek” (wyprawki, także dwujęzyczne)
- Ferie zimowe – ponad 60 dzieci, codzienne warsztaty (czerpanie papieru, zakładki, kamyki, scrapbooking)
- Bal karnawałowy dla 50 dzieci

Marzec:

- Uroczyste obchody Dnia Kobiet z KGW
- Cykl zajęć „Moja pierwsza wizyta w bibliotece” (~60 przedszkolaków)
- Regularne zajęcia fitness dla kobiet (od 18 marca)
- Wiosenny kiermasz ciast na rzecz zespołu „Afera”
- Modernizacja przestrzeni GDK (sprzątanie magazynu w piwnicach, nowy układ sali, nowy gabinet dyrektora)
- Koncert „Z klasyką przez Polskę” – Jakub Jakowicz i Łukasz Chrzęszczuk (~100 osób)

Kwiecień:

- Warsztaty palm wielkanocnych (25 uczestników)
- 13. Festiwal O!PLA – projekcje dla ~200 dzieci i młodzieży, głosowanie na filmy
- Zwiększenie częstotliwości fitness (2x w tygodniu)
- Wyróżnienie zespołu „Afera” na turnieju w Nałęczowie

Maj:

- Uroczyste obchody 3 Maja (Msza, apel klasy 5, Wystawa o historii ryngrafów)
- Szkolenia pracowników (NCK, AI w promocji, nowoczesna praca biblioteczna)
- Dzień Bibliotekarza – wizyta przedszkolaków
- Warsztaty zdobienia filiżanek (20 osób – dzieci + mamy)
- Konkurs Recytatorski im. Jana Pocka, dyrektor była w Jury (30 uczestników z 4 szkół)

Czerwiec:

- uczestnictwo w Jubileuszu Szkoły im. Jana Pocka
- Teatrzyk Kamishibai (58 przedszkolaków)
- Warsztaty LEGO (15 dzieci)
- Pożegnanie klas ósmych
- Rocznica śmierci Jana Pocka – złożenie kwiatów pod pomnikiem
- Start półkolonii FOLKMANIA (pierwsza grupa 15 osób)

Lipiec–sierpień 2025 – wakacje pełne aktywności

- Dwa turnusy półkolonii (30.06–11.07): origami, kolaże 3D, koszulki folk, bransoletki, wyjazdy do Aeroklubu Lubelskiego + występy finałowe
- Gminne Biegi Uliczne (5 lipca) – 77 uczestników, atrakcyjne nagrody, wsparcie policji, OSP, sponsorów + kiełbaski, lody, pojazdy policyjne
- Warsztaty wokalne (21–25 lipca) – finałowy koncert
- Warsztaty malowania figurek (18–22 sierpnia) – Pokémon, Minecraft, Harry Potter itp.
- Warsztaty lutowania – podstawy elektroniki
- Wycieczka autokarowa (26 sierpnia): Muzeum Sił Powietrznych Dęblin, JW Dęblin (F-16, MiG-29, Mi-24), Las Odkrywców, McDonald's

Wrzesień–październik 2025 – nowe zajęcia stałe i patriotyzm

- Uruchomienie szerokiej oferty stałej (16 września): teatr, szachy, taniec ludowy i nowoczesny, cheerleading, fitness/pilates, gitara, zespół wokalny „Truskawkowe Spaghetti”
- Powstanie Zespołu Pieśni i Tańca – dwie grupy (przedszkolna 18 os., szkolna 16 os.)
- Noc Bibliotek (17 października) – zwiedzanie z biblioteki i domu kultury z latarkami, wspólne czytanie, warsztaty z robienia okładek
- Warsztaty patriotyczne (27–31 października) – wieńce, sprzątanie cmentarza (przedszkolaki + wolontariusze)

Listopad–grudzień 2025 – kulminacja roku

- Warsztaty wokalne „Wolność jest w nas” (8–9 listopada) – finałowy koncert gospel
- Narodowe Święto Niepodległości (11 listopada): uroczyste zawieszenie flagi na maszcie, Msza, akademia w Gminnym Domu Kultury, pierwszy występ Markuszowskiego Zespołu Pieśni i Tańca, wieczorem śpiewanie piosenek patriotycznych przy ognisku, poczęstunek dla mieszkańców (kiełbaski przy ognisku, bigos, ciepłe napoje i ciasto)
- Koncert „Cała Polska gra Chopina” (20 listopada) – na fortepianie grał Jan Widlarz (uczestnik Konkursu Chopinowskiego)
- Świąteczne warsztaty florystyczne (12 grudnia) – wieńce i dekoracje stołu
- Spotkanie wigilijne na Rynku (21 grudnia): Gra na ligawce, śpiewanie pastorałek przez 4-latkę z Zespołu-Szkolno-Przedszkolnego i „Truskawkowe Spaghetti”, dzielenie się opłatkiem, barszczyk, bigos, wspólne kolędowanie przy ognisku

5.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Tabela 11. Dane biblioteki – porównanie 2024/2025

Wskaźnik	2024	2025
Stan księgozbioru (szt.)	7 474	7 555
Zakupione książki (szt.)	296	276
Zarejestrowani czytelnicy	284	258
Liczba odwiedzin	2 512	2682
Wypożyczenia (szt.)	5 129	5194

Podsumowanie roku 2025

Rok 2025 był okresem dynamicznego rozwoju oferty kulturalnej, edukacyjnej i integracyjnej.

Kluczowe osiągnięcia:

- Nowa, szeroka oferta zajęć stałych (taniec nowoczesny i ludowy, fitness, gitara, grupa wokalna)
- Powstanie i rozwój Markuszowskiego Zespołu Pieśni i Tańca oraz „Truskawkowe Spaghetti”, stałe zajęcia fitness i pilates
- Sukcesy zespołu „Afera” i licznych warsztatów wakacyjnych
- Wysoki poziom koncertów (Muzyka klasyczna - Z Klasyką Przez Polskę, Cała Polska Gra Chopina, koncert gospel, i muzyka folkowa)
- Silny akcent patriotyczny i historyczny (Jan Pocek- artysta ludowy, 3 Maja, pamięć o ofiarach II wojny, 11 Listopada)
- Intensywna współpraca ze szkołą, przedszkolem, KGW, OSP, sponsorami lokalnymi
- Duże zaangażowanie dzieci i młodzieży – duże zainteresowanie warsztatami półkoloniami, konkursami i występami

Kultura w Markuszowie stała się realnym łącznikiem pokoleń, tradycji i nowoczesności – inspiruje, integruje i daje radość z twórczego spędzania czasu.

6. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

6.1. Dane Policji – Komisariat w Kurowie

Tabela 12. Bezpieczeństwo publiczne 2022–2025

Kategoria	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wszczętych spraw o przestępstwo (ogółem)	41	46	72	58	55	62
Ilość wszczętych postępowań dotyczących nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi	8	15	14	9	9	12
Ilość wszczętych postępowań dotyczących przemocy w rodzinie (art. 207 k.k.)	2	2	5	4	1	1
Ilość wszczętych postępowań dotyczących niealimentacji (art. 209 k.k.)	1	0	2	0	1	3
Ilość wszczętych postępowań z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	2	1	1	0	3	2
Ilość wszczętych postępowań dotyczących kradzieży	2	4	17	13	9	1
Ilość wszczętych postępowań dotyczących kradzieży z włamaniem	4	6	6	5	0	9
Ilość wszczętych postępowań dotyczących spowodowania uszczerbku na zdrowiu	1	0	0	1	0	0
Ilość wszczętych postępowań dotyczących bójki, pobicia	0	0	0	1	0	0
Ilość wszczętych postępowań dotyczących uszkodzenia mienia	1	0	2	0	1	2
Ilość wszczętych postępowań dotyczących oszustw	3	0	4	2	4	5
Ilość wszczętych postępowań dotyczących oszustw komputerowych (wyłudzenie danych do systemu bankowości elektronicznej, przełamanie zabezpieczeń rachunków bankowych)	0	0	4	1	3	2
Ilość wszczętych postępowań dotyczących wypadków drogowych	1	1	5	1	0	1
Ilość wszczętych pozostałych postępowań w sprawach o przestępstwo	16	17	12	21	24	24
Ilość przeprowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenie (w tym dotyczących kradzieży na stacjach paliw)	152 (115)	237 (154)	366 (272)	272 (185)	241 (149)	222 (138)
Ilość skierowanych wniosków o ukaranie do sądu z art. 43 ¹ ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0	1	5	0	0	0
Ilość nałożonych mandatów karnych z art. 43 ¹ ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi dot. mieszkańców gminy Markuszów	10	12	46	32	23	15

Ilość ujawnionych wykroczeń dot. bezpieczeństwa w ruchu drogowym (kolizja drogowa)	28	52	61	53	57	57
Ilość wszczętych czynności dot. procedury „Niebieskie Karty”	4	6	5	4	2	2
Ilość osób z terenu gminy Markuszów doprowadzonych do Jednostek Policji w celu wytrzeźwienia	0	2	6	3	2	3
Ilość interwencji na terenie gminy Markuszów (ogółem)	467	344	555	348	404	390
Ilość interwencji domowych oraz interwencji dot. przestępstw przeciwko rodzinie	42	30	11	5	11	14

6.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Gminy Markuszów funkcjonują 2 jednostki OSP, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, w tym w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym zarejestrowana jest 1 jednostka.

W 2024 r. do OSP należało 62 członków, w tym kobiet 3, natomiast mężczyzn 59. Funkcjonuje 1 Młodzieżowa Drużyna, w skład której wchodzi 24 członków.

Tabela 13. Zdarzenia OSP 2024–2025

Jednostka	Zdarzenia 2024	Zdarzenia 2025	Pożary 2024	Pożary 2025	Zagrożenia 2024	Zagrożenia 2025
OSP Markuszów	43	56	15	22	28	33
OSP Kaleń	3	10	2	8	1	2

Tabela 14. Stan wyposażenia jednostek OSP Gminy Markuszów

Jednostka	Samochody Pożarnicze	Wyposażenie
<p>OSP MARKUSZÓW (KSRG)</p>	<p>STAR 266 rok produkcji 1985 r., średni specjalny samochód pożarniczy będący na wyposażeniu jednostki OSP Markuszów, biorący udział w akcjach ratowniczych i pożarowych</p> <p>MAN TGM rok produkcji 2017 r., średni specjalny samochód pożarniczy będący na wyposażeniu jednostki OSP Markuszów, dofinansowany ze środków unijnych, biorący udział w akcjach ratowniczych i pożarniczych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motopompy: <ul style="list-style-type: none"> • pożarnicze – 2 szt. • szlamowa – 1 szt. • pływająca – 1szt. 2. Pompy elektryczne: <ul style="list-style-type: none"> • szlamowe – 1 szt. 3. Sprzęt ratowniczy: <ul style="list-style-type: none"> • zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego – 2 szt. • pilarki do drewna – 4 szt. • piła do betonu i stali – 1 szt. 4. Agregaty prądotwórcze: <ul style="list-style-type: none"> • jednofazowe – 4 szt. 5. Sprzęt ochrony dróg oddechowych: <ul style="list-style-type: none"> • czujniki bezruchu – 8 szt. • aparaty nadciśnieniowe – 6 kpl. 6. Węże tłoczne: <ul style="list-style-type: none"> • W-52 – 29 szt. • W-75 – 27 szt. • ssawne – 7 szt. 7. Drabiny: <ul style="list-style-type: none"> • wysuwne – 2 szt. • nasadkowe – 2 szt. 8. Sprzęt alarmowania i łączności: <ul style="list-style-type: none"> • syrena elektryczna – 1 szt. • radiostacja nasobna – 4 szt. • radiostacje samochodowe – 2 szt. • możliwość zdalnego uruchomienia • selektywne wywoływanie 9. Środki ochrony indywidualnej: <ul style="list-style-type: none"> • ubranie specjalne-ochronne – 16 kpl. • kominiarki strażackie – 12 szt. • buty strażackie – 37 par. • hełmy strażackie – 25 szt. • rękawice specjalne – 38 par. • kombinezony do likwidacji błonkoskrzydłych (osy, szerszenie, pszczoły) – 2 szt. 10. Dodatkowy ekwipunek osobisty: <ul style="list-style-type: none"> • pasy bojowe – 12 szt. • latarki – 14 szt. • zatrzaśniki – 12 szt. • toporki – 17 szt. 11. Odzież:

		<ul style="list-style-type: none"> • ubranie koszarowe – 37 kpl. • ubranie wyjściowe – 35 kpl. • kurtki strażackie – 6 szt. <p>12. Zestaw do ratownictwa medycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zestawy z tlenoterapia – 1 szt. • zestaw bez tlenoterapii – 2 szt. • defibrylatory – 1 szt. <p>13. Sprzęt szkoleniowy do ratownictwa medycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fantom dorosły – 1 szt. • fantom niemowlę – 1 szt. • zestaw do pozoracji ran – 1 szt.
<p>OSP KALEŃ</p>	<p>STAR 080 rok produkcji 1979 r., średni specjalny samochód pożarniczy będący na wyposażeniu jednostki OSP Kaleń, biorący udział w akcjach ratowniczych i pożarowych</p>	<p>1. Motopompa – 1szt.</p> <p>2. Pompy szlamowe - 2 szt.</p> <p>3. Sprzęt ratowniczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilarki do drewna – 2 szt. <p>4. Agregaty prądotwórcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednofazowe – 2 szt. <p>5. Wężę tłoczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W-52 – 10 szt. • W-75 – 10 szt. • ssawne – 3 szt. <p>6. Drabiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysuwna – 1 szt. <p>7. Sprzęt alarmowania i łączności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • syrena elektryczna – 1 szt. • radiostacja nasobna – 3 szt. • radiostacja stacjonarna na stałe w strażnicy – 1 szt. • radiostacja samochodowa – 1 szt. <p>8. Środki ochrony indywidualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubranie specjalne-ochronne – 12 kpl. • kominiarki strażackie – 6 szt. • buty strażackie – 15 par. • hełmy strażackie – 15 szt. • rękawice specjalne – 6 par. <p>9. Dodatkowy ekwipunek osobisty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pasy bojowe – 6 szt. • latarki – 6szt. • zatrzaśniki – 10 szt. • toporki – 5 szt. • czapka koszarowa: 18 szt. <p>10. Odzież:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubranie koszarowe – 22 kpl. • ubranie wyjściowe – 8 kpl. • kurtki strażackie – 6 szt. <p>11. Ubranie ochronne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinezony do likwidacji błonkoskrzydłych (osy, szerszenie, pszczoły) – 2 kpl.

7. Infrastruktura – zaopatrzenie w wodę i ścieki

Wskaźnik	Stan na 31.12.2024	Stan na 31.12.2025
Długość sieci wodociągowej (m)	42 092	Bz.
Możliwość przyłączenia do sieci wod. (%)	100%	Bz.
Długość sieci kanalizacyjnej (m)	15 370	Bz.
Przyłącza kanalizacyjne (szt.)	410	418
Korzystanie z oczyszczalni (%)	44%	45%
Oczyszczone ścieki (tys. m ³)	40,567	45,000
zafakturowane ścieki (tys. m ³)	32,293	38,933
Wyprodukowana woda (tys. m ³)	143,467	146,000
Zafakturowana woda (tys. m ³)	98,849	131,084
Umów na wodę (szt.)	915	914
Umów na ścieki (szt.)	440	440
Długość sieci gazowej (m)	37,624	37,624
Korzystający z gazu – czynne przyłącza	483	bz

Możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej w gminie posiada 100 % mieszkań. W przypadku sieci kanalizacyjnej 43%.

W 2025 r. doszło do 36 awarii na sieci kanalizacyjnej, których powodem było niewłaściwe korzystanie przez użytkowników. Ten problem występuje we wszystkich jst. posiadających kanalizację sanitarną.

Z sieci gazowej korzysta 64 % gospodarstw domowych.

Długość przyłączy gazowych na początek 2025 r. wynosiła 12840 m, na koniec 2025r. wynosiła 12 950 m.

8. Ład Przestrzenny

Teren gminy Markuszów pokryty jest w 100% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W 2025 r. trwają prace nad Planem Ogólnym Gminy Markuszów (do opracowania wpłynęło 105 wniosków w 2024 r.).

Tabela 16. Dokumenty wydane na podstawie MPZP w 2025 r.

Rodzaj dokumentu	Liczba w 2024	Liczba w 2025
Wypisy	18	38
Podziały	12	11
Zaświadczenia	110	103

9. Pomoc Społeczna

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczeń z pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej nie jest katalogiem zamkniętym. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markuszów realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.

9.1. Wydatki GOPS

W 2025 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły: **3 650 419,91 zł.**

Tabela 17. Wykonanie budżetu GOPS w 2025 r.

Nazwa zadania	Zadania własne	Zadania dotowane	Zadania zlecone	Razem
Domy Pomocy Społecznej	168 060,52	X	X	168 060,52
Ośrodki wsparcia	X	X	X	X
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	649,50	6 000	X	6 649,50
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	7 129,56	X	X	7 129,56
Zasiłki i pomoc w naturze	6 200,00	505,00	X	6 705,00
w tym	Zasiłki okresowe	X	505,00	X
	Zasiłki celowe	6 200,00	X	X
Fundusz pomocy	X	X	X	X
W tym	Zasiłek okresowy	X	X	X
Dodatki mieszkaniowe	478,83	X	X	478,83
Zasiłki stałe	0,01	105 941,26	X	105 941,27
Ośrodek Pomocy Społecznej	547 365,11	167 615,99	X	714 981,10
Usługi opiekuńcze	9 672,86	X	X	9 672,86
Realizacja wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”	1 000,00	4 000,00	X	5 000,00
Pozostała działalność	X	X	5 295,15	5 295,15
Świadczenia rodzinne, FA oraz składki emerytalno-rentowe od niektórych świadczeń Świadczenia wychowawcze	X	X	2 493 756,78	2 493 756,78

<u>Nazwa zadania</u>	<u>Zadania własne</u>	<u>Zadania dotowane</u>	<u>Zadania zlecone</u>	<u>Razem</u>
Karta Dużej Rodziny	X	X	225,00	225,00
Wspieranie rodziny	13 984,93	4 749,07	X	18 734,00
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	62 981,97	X	X	62 981,97
Składki na ub. zdr. opł. za os. pob. św. piel., ZDO. i SZO	X	X	43 248,44	43 248,44
Pozostała działalność - źródła ciepła	X	X	613,75	613,75
Ochrona powietrza atmosferycznego	X	946,18	X	946,18
RAZEM	817 523,29	289 757,50	2 543 139,12	3 650 419,91
Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”		294 494,40		
Program „Opieka wytchnieniowa”		43 554		
Razem:		3 988 468,31		

9.2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej i ich realizacja

Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markuszowie w 2025 r. należały m.in:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Tabela 18. Świadczenia z pomocy społecznej

<u>Forma pomocy</u>	<u>Liczba rodzin</u>	<u>Liczba świadczeń</u>	<u>Kwota (zł)</u>	<u>Osoby w rodzinach</u>
Zasiłki stałe	11	114	105 941	12
Zasiłki okresowe	1	1	505	1
Zasiłki celowe i w naturze	9	9	6200	12
w tym:				
Specjalne zasiłki celowe	2	2	1000,00	2
Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	7	11	4478,00	10

9.3. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

To zniżki np. na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, księgarni czy w końcu zniżki na zakup ubrań, obuwia, kosmetyków, książek czy paliwa na terenie całego kraju.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Wykaz zniżek w ramach Karty Dużej Rodziny jest dostępny na stronie - <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>. Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny można składać w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania lub dużo sprawniej i szybciej za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (www.empatia.mrpips.gov.pl). W 2025 roku łącznie wydano 24 karty członkom 12 rodzin.

9.4. Pomoc żywnościowa – FEAD

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markuszowie przy współpracy z Fundacją Bank Żywności w Lublinie realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2024, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, w okresie od maja 2025r. do listopada 2025 r.

Celem Programu było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w 2025 r.

Osoby zakwalifikowane do pomocy otrzymały bezpłatne artykuły spożywcze tj.:

- warzywne i owocowe,
- skrobiowe ,
- mleczne ,
- mięsne,
- cukier ,
- tłuszcze ,

inne (groszek z marchewką, fasolka po bretońsku, herbatniki, mąka, kawa zbożowa)

W naszej gminie zestaw roczny artykułów spożywczych POPŻ w Podprogramie 2024 obejmował artykuły spożywcze w łącznej ilości 51,16 kg na osobę.

Łącznie otrzymaliśmy 4 195,12 kg żywności, wydanych zostało 158 paczek żywnościowych o łącznej wartości 30 141,87 zł. .

Pomoc żywnościowa trafiła do 82 osób, które zostały zakwalifikowane zgodnie z wytycznymi MRPiPS.

Kryteria kwalifikowalności i sposób kwalifikacji:

Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie – których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. – 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 2 180,95 zł w przypadku osoby w rodzinie,

- pomoc udzielana była w postaci artykułów spożywczych które były przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie,
- prawidłowa realizacja Programu wymaga ogromnego wysiłku i zaangażowania, ale też wrażliwości i chęci niesienia pomocy osobom tego potrzebującym. Przy realizacji Programu pracownikom GOPS pomagali członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Markuszowie.

9.5. Opieka wytchnieniowa i inne programy

Gmina Markuszów w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025 złożyła wniosek, który został zaopiniowany pozytywnie na

dofinansowanie realizacji usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania

Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Całkowity koszt dofinansowania opiewał na kwotę: 43 554,00 zł mógł być realizowany w całości ze środków przekazanych Gminie Markuszów ze środków Funduszu Solidarnościowego. Pięć osób skorzystało z całodobowego wsparcia.

9.6. Asystent Rodziny

Na jednostkach samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych a także zagrożonych wykluczeniem społecznym, borykającymi się z problemami dnia codziennego.

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markuszowie zatrudnił 1 asystenta rodziny, który realizował zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny pracował z 4 rodzinami, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze, żadna z rodzin nie była zobowiązana do współpracy z asystentem

rodziny na podstawie postanowienia sądu. Usługami asystenta rodziny było objętych łącznie 4 rodziny.

Praca asystenta z rodziną i na jej rzecz to m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w której wychowują się dzieci, co odbywa się w ścisłej współpracy z członkami rodziny i z pracownikiem socjalnym,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin oraz motywowanie do zagospodarowania czasu wolnego dzieciom (wspólne odrabianie zajęć domowych, wykorzystanie dodatkowych form wsparcia środowiskowego, jak np. świetlica środowiskowa),
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, szkołą,
- motywowanie do podjęcia leczenia w poradniach - poradnie zdrowia psychicznego, poradnie terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, poradnie specjalistyczne, poradnie służby zdrowia,
- pośredniczenie w przekazywaniu ubrań, mebli, sprzętu AGD dla rodzin objętych asystenturą.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną.

Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuścić do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwić jak najszybszy powrót dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Działania te mają charakter regularnych wizyt w miejscu zamieszkania, stałego kontaktu telefonicznego.

Główne problemy występujące w rodzinach:

- nadużywanie alkoholu,
- samotne macierzyństwo,
- zadłużenie, problemy szkolno - wychowawcze, problemy w załatwianiu spraw urzędowych,
- brak organizacji czasu wolnego dzieciom.

9.7. Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W oparciu o zapis art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

W 2025 roku, w rodzinach zastępczych przebywało 3 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej w formie placówek opiekuńczo - wychowawczych przebywało w roku sprawozdawczym 2 dzieci.

9.8. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy, na podstawie której konstruowany jest dalszy plan pracy z rodziną na rzecz poprawy sytuacji życiowej.

Praca socjalna to zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu, zgodnym ze zdiagnozowanymi potrzebami, świadczonych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Głównym celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wspierają proces pozytywnych zmian życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów.

Pracownik socjalny często pełni funkcję pogotowia ratunkowego, będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Ponadto osoby wymagające pomocy kierowane są do specjalistów tj. psycholog zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym, który finansowany jest ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz prawnik dyżurujący w UG, a także do innych specjalistów, wg. rozeznaczonych potrzeb. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny.

Klienci uzyskali również pomoc pracowników socjalnych w kompletowaniu dokumentów w celu m. in. uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych czy ustalenia prawa do emerytury lub renty. Zgromadzenie niezbędnych dokumentów umożliwiło uzyskanie własnego lub dodatkowego dochodu.

Praca socjalna z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, nakierowana jest na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, oraz na przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Praca socjalna prowadzona wobec osób starszych i niepełnosprawnych ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, w tym podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi pomocy. Obejmuje również uwrażliwianie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Praca socjalna to również pomoc w uzyskaniu miejsca na turnusie rehabilitacyjnym lub w nabyciu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego.

10. Ochrona zdrowia

10.1. SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Markuszowie

Dyrektor SP ZOZ: Renata Zubilewicz

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Markuszowie ul. Chopina 6 prowadzi działalność medyczną od dnia 15.03.1999 r.

Organem założycielskim jest Rada Gminy Markuszów.

SP ZOZ jest wpisany do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą pod numerem 000000003201, oraz jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Lublinie Wydział Gospodarczy numer KRS 0000002974.

Tabela 19. Dane SP ZOZ 2024–2025

Wskaźnik	2024	2025
Pacjenci zapisani do lekarza POZ	2 051	2026
Pacjenci pielęgniarki środowiskowej	2 051	2036
Pacjenci położnej	1 058	1034
Uczniowie pod opieką pielęgniarki szkolnej	203	221
Zysk netto (zł)	153 892 zł	82 214,22
W 2025r. roku zysk brutto wyniósł		82 560,22
Zatrudnienie na umowę o pracę		1 lekarz rodzinny 3 pielęgniarki 1 sprzątaczką 1 księgowa 1 asystentka stomatologiczna
Na umowę –zlecenie		2 lekarzy POZ, 1położna, 1 rehabilitantka, 1palacz/pracownik gospodarczy, 1 inspektor ODO.
umowę o świadczenie usług medycznych pracuje 2 osoby		1 lekarz POZ i 1 stomatolog.

10.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w znacznym stopniu wspiera finansowo działania profilaktyczne i integracyjne realizowane na terenie gminy. Środki pochodzące z GKRPA przeznaczone są przede wszystkim na organizację zajęć prowadzonych przez Gminny Dom Kultury, OSP, Zespół Szkolno-Przedszkony, PZW, w tym zajęć edukacyjnych, sportowych, artystycznych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

Komisja współfinansuje również organizację półkolonii, wyjazdów i wycieczek dla uczestników zajęć, umożliwiając dzieciom i młodzieży aktywne oraz wartościowe spędzanie czasu wolnego. W ramach realizowanych działań zapewniane są także nagrody dla uczestników konkursów, wydarzeń i inicjatyw organizowanych przez różne podmioty.

Podejmowane działania mają na celu przeciwdziałanie uzależnieniom, wzmacnianie integracji społecznej oraz tworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy.

Działania powyższe mieszczą się w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki, stanowiąc aktywną i atrakcyjną formę spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Tego rodzaju aktywności sprzyjają budowaniu relacji społecznych, rozwijaniu zainteresowań oraz wzmacnianiu poczucia własnej wartości, a jednocześnie ograniczają ryzyko sięgania po używki i podejmowania zachowań ryzykownych. Organizowane zajęcia, wyjazdy i wydarzenia pomagają również odciągnąć młodych ludzi od codziennych problemów i trudnych doświadczeń i problemów behawioralnych, tworząc bezpieczną przestrzeń do rozwoju, integracji i odreagowania emocji.

Profilaktyka czasem nie wygląda jak pogadanka przy tablicy z markerem, tylko jak autobus pełen dzieci jadących na wycieczkę, konkurs z nagrodami albo sala GDK, w której ktoś pierwszy raz odkrywa, że potrafi coś więcej niż tylko scrollować smatfon.

Tabela 20. Dane GKRPA 2024–2025

Wskaźnik	2024	2025
Liczba posiedzeń komisji	28	8
Wydatki na profilaktykę antyalkoholową (zł)	112 134 zł	73 383 zł
Wydatki na przeciwdziałanie narkomanii (zł)	9 359 zł	7 199 zł
Wydatki ogółem (zł)	121 493 zł	80 582 zł

11. Ochrona środowiska naturalnego

11.1. Gospodarka odpadami

Na dzień 31 grudnia 2025 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Markuszów wynosiła 2847, natomiast liczba osób zadeklarowanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosiła 2466

Różnica w podanej liczbie mieszkańców (381) wynika m. in. z tego, że wiele osób zamieszkuje poza miejscem stałego zameldowania.

W 2025 roku w Gminie Markuszów działał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) i był czynny w ostatni piątek miesiąca w godzinach 8.00 – 13.00 oraz w pierwszy piątek miesiąca między 14.00 a 16.00. W punkcie mieszkańcy dokonujący opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi mogli oddać odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe, baterie i akumulatory, przeterminowane leki, pozostałe odpady niebezpieczne, papier, szkło, popiół, chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji krwi w szczególności igieł i strzykawek.

Na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady z nieruchomości zamieszkałych zgodnie z zawartą umową przekazywane były do instalacji przetwarzania odpadów. Odpady z nieruchomości niezamieszkałych odbierane były przez ZUK Kurów oraz PreZero Wschód oddział w Puławach oraz Koma Lublin

Tabela 21. Ilość zebranych odpadów komunalnych 2025

Rodzaj odpadu	Masa [Mg] 2024	Masa [Mg] 2025
Niesegregowane (zmieszane)	514,40	452 480
Biodopady	129,58	127,220
Opakowania z tworzyw sztucznych	82,26	84,640
Opakowania ze szkła	43,27	58,550
Popioły z gospodarstw domowych	79,26	84,820
Odpady wielkogabarytowe	22,34	15,220
Opakowania z papieru/tektury	15,82	17,5150
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35		
Odpady nieulegające biodegradacji		23,520
SUMA	888,28	864,865

Kwota wywozu i zagospodarowania odpadów (wydatki) 2025:

- 1) Usługi wywozu i zagospodarowania odpadów – 953 602,20 zł;
- 2) targowisko – 31 909,92 zł;
- 3) bio – 14 502,24 zł;

Razem wydatki w 2025 r. **1 000 014,36 zł.**

11.2. Program usuwania azbestu

Gmina Markuszów od 2018 roku realizowała projekt pn. „Program usuwania wyrobów azbestowych w gminie Markuszów”, dofinansowany w ramach Systemu gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego. Celem projektu było ograniczenie szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne w gminie Markuszów. W ramach programu mieszkańcy mogli liczyć na kompleksową, bezpłatną usługę odbioru wyrobów azbestowych na terenie całej gminy, transportu tych materiałów na specjalnie wyznaczone miejsce oraz ich utylizację. Program został zakończony z rokiem 2021. Obecnie czekamy na nowe otwarcie programu odbioru i utylizacji wyrobów azbestowych. W 2025 r. zostały odebrane odpady pochodzące z gospodarstw rolnych na które dofinansowanie zostało przekazane z WFOŚ Lublin

Tabela 22. Program azbestowy 2025

Wskaźnik	2024	2025
Ilość usuniętego azbestu (tony)	33,70	17,5
Kwota dofinansowania (zł)	13 498,91 zł	11 340 zł
Liczba posesji	6	3

11.3. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Program opieki nad zwierzętami w 2025 r:

Odłowiono 5 sztuk psów przekazane do adopcji

Wysterylizowano i wykastrowano:

Suk – 7szt

Psów - 4 szt.

Kocury - 8 szt.

Kocic – 62 szt.

12. Drogi gminne

Infrastruktura drogowa gminy obejmuje 21 km dróg gminnych (nawierzchnia twarda – 24,4 km, gruntowa – 1,0 km łącznie z drogami wewnętrznymi).

W 2025 r. długość dróg w gminie nie uległa zmianie

Liczba zadań dotyczących przebudowy dróg w 2025 r.

Tabela 23. Inwestycje drogowe w 2025 r.

Miejscowość	Opis zadania	Długość / zakres	Wartość
Zabłocie	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej wewnętrznej (dz. Ew. 247 I 246) do gruntów rolnych w miejscowości Zabłocie	346mb.	126 414,78 zł

13. Mienie komunalne

13.1. Grunty

Tabela 24. Grunty

LP	Nr i powierzchnia	Dochód roczny
Działki dzierżawione przez osoby fizyczne		
a) działki użytkowane rolniczo:		
1	Markuszów Nr 1950/2 o pow. 251 m ²	75,30 zł
b) działki położone w terenach zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej		
2	Nr 2011 o pow.0,7746 ha	1 187,49 zł
3	Nr 1849/2 o pow. 235m ² i 1848/2 o pow. 202 m ²	262,20 zł
4	Nr 1892/4 o pow. 657 m ²	394,20 zł
5	Nr 1894/1 o pow. 1792 m ² (udział ½)	606,60 zł
c) Zbiornik małej retencji „Kaleń”		
6	Nr 382, 474, 478, 517, 518 położone w obrębie Kaleń	56 000,00 zł
7	Nr 382, 474, 478, 517, 518 położone w obrębie Kaleń	
8	Nr 253 położona w obrębie Olszowiec	
9	Nr 1185, 1048/1 położone w obrębie Łany	
Działki w użytkowaniu wieczystym		
a) Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Markuszowie		
10	Nr 1735/2, 1838/1 o pow. 810 m ²	364,30 zł
11	Nr 1731/1 o pow. 2323 m ²	1 057,89 zł
b) PHU „Gustaw”		
12	Nr 1982/3 o pow. 7.969 m ²	3 765,00 zł
c) Lubelskie Zakłady Energetyczne		
13	o powierzchni 47 m ²	112,80zł
d) osoby fizyczne		
14	Nr 1499 o pow. 395 m ²	3 900,00 zł
15	Nr 1834/4, 1834/5 o pow. 628 m ²	320,28 zł
16	Nr 1982/5 o pow. 2.922m ²	1 350,00 zł
17	Nr 1982/4 o pow. 2.244 m ²	538,56 zł
18	Nr 1799/1 o pow. 229 m ² , Nr 1801/1, 1801/5 o pow. 598 m ²	438,84 zł

13.2. Budynki

Tabela 25. Budynki

Dane	Dochód roczny
1. Najem lokali użytkowych i dzierżawa gruntu:	
„Telekomunikacja Polska S. A. w Lublinie	14 976,00 zł
Ruch” S.A. w Warszawie	2 160,00 zł
2. Najem lokali mieszkalnych:	
„Barak” – znajduje się w nim 6 lokali mieszkalnych, pozostałe 4 lokali zostało sprzedane w latach 1998-1999	3 855,60 zł
1 lokal mieszkalny w budynku jednorodzinnym	Kwota opłat czynszowych 1 373,40 zł
1 lokal w szkole podstawowej	
3. Pozostałe budynki:	
a) Dom Ludowy w Górach	0 zł
b) Dom Ludowy w Wólce Kątnej	Wynajem 650,41 zł
c) Remizo-światlica w Bobowiskach	0 zł
d) Budynek OSP w Kaleniu	0 zł
e) Budynek OSP, GDK i UG w Markuszowie	0 zł
f) Budynek przy ulicy Rynek w Markuszowie	0 zł
g) Budynek Szkolny w Markuszowie	0 zł
h) Budynek Przedszkola w Markuszowie	0 zł
i) Dom Ludowy w Zabłociu	Wynajem 650,41 zł
j) Garaż na wysypisku śmieci	0 zł
k) Budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia	0 zł
l) Światlica w Łanach	Wynajem 3 658,11 zł

13.3. Budowle

Tabela 26. Budowle

1	wodociągi - wszystkie wsie posiadają sieć wodociągową
2	wysypisko gminne
3	oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna w Markuszowie
4	oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna w miejscowości Łany i Kaleń
5	zbiornik retencyjny w Kaleniu
6	drogi gminne - długość ogółem 21 km w tym:
	o nawierzchni twardej – 20,630 km
	o nawierzchni tłuczniowej – 0,370 km

14. Gospodarka nieruchomościami i zbiornik małej retencji w Kaleniu

Przetarg na dzierżawę zbiornika małej retencji „Kaleń” w Gminie Markuszów był organizowany w 2024 oraz 2025 r. w formule przetargu ustnego nieograniczonego.

- pierwszy przetarg wygrał dotychczasowy dzierżawca z ofertą ok. 87 tys. zł netto rocznie, ale nie podpisał umowy w terminie;
- drugi przetarg w marcu 2025 r. wygrało przedsiębiorstwo „Bazalt” z ofertą ok. 61 tys. zł netto rocznie, lecz również nie doszło do podpisania umowy;
- gmina ogłosiła trzeci przetarg w lipcu 2025 r.

Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Markuszów z 28 maja 2025 r., kolejny przetarg został wyznaczony na dzień **3 lipca 2025 r.** Przedmiotem dzierżawy był cały kompleks nieruchomości zajętych pod zbiornik, przewidziany do oddania na okres 5 lat. Cena wywoławcza czynszu wynosiła 35 tys. zł netto rocznie.

Wyłoniony w trzecim przetargu dzierżawca również nie zdecydował o podpisaniu umowy i zgodnie ze zmodyfikowanymi zapisami regulaminu przetargu, do podpisania umowy został zaproszony drugi w kolejności licytujący. Dzierżawę zbiornika objął Andrzej Śniadowski – firma „Dom Strop”

Sam zbiornik „Kaleń” funkcjonuje jako obiekt małej retencji pełniący kilka funkcji:

- retencjonowanie wody,
- funkcję rekreacyjną,
- gospodarkę rybacką i użytkową realizowaną przez dzierżawcę.

Dzierżawca odpowiada za:

- utrzymanie akwenu,
- gospodarkę rybną,
- bieżący porządek i eksploatację,
- korzystanie ze zbiornika zgodnie z warunkami umowy.

W praktyce zbiornik jest lokalnym zalewem wykorzystywanym głównie rekreacyjnie i wędkarsko przez mieszkańców okolicy.

15. Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych

15.1. Zamówienia publiczne i inwestycje

Tabela 27. Kluczowe inwestycje zrealizowane/realizowane w 2025 r.

KLUCZOWE INWESTYCJE REALIZOWANE I ZAKOŃCZONE W 2025 ROKU	
Modernizacja infrastruktury służącej zaopatrzeniu w wodę oraz oczyszczaniu ścieków na terenie gminy Markuszów	
Finansowanie zadania	Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Całkowita wartość wynosi: 4 872 715,11 zł , dofinansowanie: 4 275 000,00 zł
Stan realizacji	Inwestycja realizowana.
Rewitalizacja obszarów na terenie gminy Markuszów	
Finansowanie zadania	Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Całkowita wartość wynosi: 7 585 000,00 zł , dofinansowanie: 6 447 250,00 zł
Stan realizacji	realizowane
Cyberbezpieczny samorząd	
Finansowanie zadania	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy II Zaawansowane usługi cyfrowe 2.2 Wzmocnienie krajowego system cyberbezpieczeństwa (EFRR) Całkowita wartość wynosi: 237 500,00 zł dofinansowanie: 237 500,00 zł
Stan realizacji	realizowane

Dla porównania – kluczowe inwestycje zakończone/realizowane w 2024 r. to m.in.:

- Przebudowa placu targowego – etap I (wartość: 2 997 238 zł, dofinansowanie: 2 397 791 zł)
- Przebudowa dróg gminnych – etap II (wartość: 4 313 940 zł, dofinansowanie: 4 098 243 zł)
- Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (wartość: 4 872 715 zł)
- Rewitalizacja obszarów gminy (wartość: 7 585 000 zł)
- Cyberbezpieczny samorząd (wartość: 237 500 zł, 100% dofinansowanie)

Tabela 28. Inwestycje realizowane z przekazanej przez Gminę Markuszów dotacji dla parafii rzymskokatolickiej pw. Św. Józefa w Markuszowie

Konserwacja elewacji frontowej wraz z elewacją wież kościoła pw. św. Józefa w Markuszowie	
Finansowanie zadania	Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków Polski Ład, Całkowita wartość wynosi: 1 011 060,00 zł , dofinansowanie: 990 838,80 zł
Stan realizacji	Inwestycja realizowana.
Wymiana dachu nad przedsionkiem wraz z wymianą i odtworzeniem drzwi wejściowych do kościoła pw. Św. Józefa w Markuszowie	
Finansowanie zadania	Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków Polski Ład, Całkowita wartość wynosi: 396 060,00 zł , dofinansowanie: 388 138,80 zł
Stan realizacji	Inwestycja realizowana.

Tabela 29. Zamówienie klasyczne o wartości mniejszej niż progi unijne

Lp.	Nazwa zamówienia	Tryb udzielenia zamówienia albo zawarcia umowy ramowej	Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług (w złotych)
ROBOTY BUDOWLANE			
1	Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej wewnętrznej (dz. Ew. 247 I 246) do gruntów rolnych w miejscowości Zabłocie na odcinku dł. 346mb.	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt. 1 ustawy	126 414,78 zł
2			
USŁUGI			
1	Świadczenie usług przewozowych tj. dowóz i rozwój uczniów i dzieci w roku szkolnym 2025/2026	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt. 1 ustawy	246 545,95 zł
2	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Markuszów w 2026 r.	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt. 1 ustawy	944 865,00 zł
DOSTAWY			
1	Zakup agregatów prądotwórczych 3 szt. z Programu Ochrony Ludności I Obrony Cywilnej na lata 2025 -2026	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt. 1 ustawy	182 000,00 zł
2	Zakup ciągnika rolniczego wraz z osprzętem z Programu Ochrony Ludności I Obrony Cywilnej na lata 2025 -2026	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt. 1 ustawy	261 500,00 zł

15.2. Podatki lokalne

Tabela 30. Stawki podatkowe 2025

Stawki podatku od nieruchomości w roku 2025 na obszarze Gminy Markuszów			
Wyszczególnienie		2025	
		Stawka w zł	% stawki max.
Od 1m ² pow. użytkowej budynków mieszkalnych lub ich części	A	1,19	-
	B	1,00	84,03
Od 1m ² pow. użytkowej budynków lub ich części związanych z prowadzeniem dział. gosp. oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie dział. gosp.	A	34,00	-
	B	Do 70m ² -27,00 Powyżej 70 m ² - 32,00	79,41 94,12
Od 1m ² pow. użytkowej budynków lub ich części zajętych na prowadzenie dział. gosp. w zakresie świadczenia usług dla rolnictwa i związanych wyłącznie z prowadzeniem tej działalności	A		
	B		
Od 1m ² pow. użytkowej budynków lub ich części zajętych na prowadzenie dział. gosp. w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	A	15,92	-
	B	15,92	100,00
Od 1m ² pow. użytkowej budynków lub ich części zajętych na prowadzenie dział. gosp. w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych	A	6,95	-
	B	6,95	100,00
Od 1m ² pow. użytkowej pozostałych budynków w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	A	11,48	-
	B	8,00	69,69
Od budowli związanych z prowadzeniem dział. gosp.	A	2%	-
	B	2%	-
Od 1m ² gruntów zw. z prowadzeniem dział. gosp. bez względu na zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	A	1,38	-
	B	1,30	94,20
Od 1 ha gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne	A	6,84	-
	B	6,84	100,00
Od 1m ² gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej dział. pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	A	0,73	-
	B	0,55	75,34

A - stawki procentowe według obwieszczenia Ministra Finansów (maksymalne)

B - stawki podatkowe przyjęte dla obszaru Gminy Markuszów przez Radę Gminy – relacja procentowa do stawki maksymalnej.

Tabela 31 Stawki podatku rolnego 2025

Stawki podatku rolnego w roku 2025 na obszarze Gminy Markuszów			
Wyszczególnienie		2025	
		Stawka w zł	% stawki max.
Podatek rolny z 1 ha przeliczeniowego	A	215,85	-
	B	180,25	83,51
Podatek rolny z 1 ha fizycznego	A	431,70	-
	B	360,50	83,51

Tabela 32 Zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym 2025:

Zwrot podatku akcyzowego na terenie Gminy Markuszów w roku 2025	
Wyszczególnienie	
Liczba producentów rolnych korzystających ze zwrotu podatku akcyzowego	377 szt.
Łączna kwota dokonanej wypłaty dotacji	296 263,22 zł

Zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 2006r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023r. poz. 1948 z późn. zm.) od roku 2006 producentom rolnym przysługuje zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Liczba producentów rolnych korzystających ze zwrotu: 377 szt.

15.3. Działalność gospodarcza

Tabela 33. Wpisy do CEIDG w 2025 r.

Typ wpisu	Liczba 2024	Liczba 2025
Założenie działalności	4	4
Zmiana danych	23	19
Zawieszenie	6	6
Wznowienie	1	4
Zakończenie działalności	4	2

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży: [2025: A 12, B 9, C 12] (2024: 8)

*A **do 4,5%** zawartości alkoholu oraz na piwo

*B powyżej **4,5% do 18%** zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)

*C **powyżej 18%** zawartości alkoholu

Punkty sprzedaży alkoholu na terenie gminy ogółem: [2025: 12] (2024: 15)

16. Promocja gminy i współpraca z innymi JST

Promocja gminy realizowana jest poprzez:

- Stronę internetową gminy: www.markuszow.pl
- Profil na Facebooku: [facebook.com/gminamarkuszow](https://www.facebook.com/gminamarkuszow)
- Biuletyn "Wieści Gminne" – wydawany co pół roku

W 2025 r. Gmina Markuszów wyraźnie zintensyfikowała współpracę międzygminną oraz udział w organizacjach samorządowych szczebla regionalnego i krajowego. Szczególne znaczenie miało przystąpienie gminy do struktur zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego, co umożliwiło aktywniejszy udział w konsultacjach dotyczących funkcjonowania samorządów, wymianę doświadczeń oraz dostęp do wspólnych inicjatyw szkoleniowych i projektowych.

Gmina Markuszów przystąpiła do Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej <https://www.zgwrp.pl/>

oraz Związku Gmin Lubelszczyzny. Decyzje te zostały podjęte przez Radę Gminy pod koniec 2024 r., a współpraca była realizowana w praktyce w roku 2025. Celem uczestnictwa w tych organizacjach było wzmocnienie reprezentacji interesów gminy wobec administracji rządowej i samorządowej, udział w opiniowaniu zmian legislacyjnych oraz możliwość korzystania z doświadczeń innych JST.

W ramach współpracy regionalnej gmina uczestniczyła w działaniach [Związku Gmin Lubelszczyzny](#), który skupia ponad sto samorządów województwa lubelskiego i stanowi platformę wspólnego działania w obszarach finansów samorządowych, oświaty, ochrony środowiska, pozyskiwania środków zewnętrznych oraz współpracy z administracją rządową.

Istotnym elementem współpracy były również kontakty robocze i wymiana doświadczeń z innymi gminami powiatu puławskiego oraz województwa lubelskiego, dotyczące m.in. realizacji inwestycji infrastrukturalnych, gospodarki komunalnej, ochrony środowiska oraz organizacji usług publicznych. Współpraca ta odbywała się zarówno w formule formalnych porozumień międzygminnych, jak i bieżących uzgodnień roboczych wynikających ze wspólnych potrzeb samorządów. Podstawę prawną dla takich działań stanowią przepisy ustawy o samorządzie gminnym dotyczące związków i porozumień międzygminnych.

W 2025 r. Gmina Markuszów kontynuowała także współpracę z jednostkami organizacyjnymi administracji publicznej, organizacjami samorządowymi oraz partnerami instytucjonalnymi przy realizacji przedsięwzięć służących mieszkańcom, w szczególności w zakresie pomocy społecznej, ochrony środowiska, infrastruktury technicznej i pozyskiwania środków zewnętrznych. Dzięki współdziałaniu z innymi JST możliwe było skuteczniejsze reprezentowanie interesów lokalnej społeczności oraz wymiana dobrych praktyk w zakresie realizacji zadań publicznych.

17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

17.1. Lokalna Grupa Działania Zielony Pierścień

Lokalna Grupa Działania „Zielony Pierścień” jest lokalnym partnerstwem, które działa w formie stowarzyszenia. Tworzą je mieszkańcy, lokalne organizacje i przedsiębiorcy oraz jednostki sektora publicznego z obszaru 11 gmin: Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Nałęczów, Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn.

Stowarzyszenie ma osobowość prawną. Zostało zarejestrowane w dniu 03.03.2008 r. Przez Sąd Rejonowy – XI Wydział Krajowego Rejestru Sądowego w Lublinie pod numerem KRS 0000300679.

Nazwa organizacji wzięła się od określenia urbanistów i ekologów, którzy „zielonymi pierścieniami” nazywają obszary atrakcyjne pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i turystycznym okalające miasta. Obszar, na którym działa stowarzyszenia, ma szczególnie wysokie walory turystyczne.

Od 2008 r. Wspiera lokalne społeczności na obszarach wiejskich w jedenastu gminach na Lubelszczyźnie poprzez pozyskiwanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości, budowanie infrastruktury turystycznej i społecznej oraz budowanie kapitału społecznego.

17.2. Stowarzyszenie Pamięci Jana Pocka

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w KRS 04.01.2019 r. Głównymi celami Stowarzyszenia jest:

- ✓ Popularyzacja twórczości - poezji Jana Pocka,
- ✓ Utrwalanie znaczenia kultury ludowej jako doniosłego składnika kultury narodowej i uniwersalnej,
- ✓ Promocja kultury, twórczości ludowej,
- ✓ Przyroda w sztukach pięknych, 5. Ochrona środowiska naturalnego - kapitał ekologiczny,
- ✓ Kształtowanie świadomości, potencjału wiedzy w zakresie: - nauki, edukacji i krajoznawstwa, - krajobrazu i ekologii, - ochrony i promocji zdrowia, - kultury fizycznej i sportu, - wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych, - organizacji wolontariatu,
- ✓ Integracja kulturowa, społeczna przestrzenna, funkcjonalną wsi Kaleń ziemi markuszcowskiej, regionu,
- ✓ Współpraca z samorządem, parafią, innymi organizacjami i stowarzyszeniami,
- ✓ Działania marketingowe,
- ✓ Zapewnienie pewnych źródeł finansowania działalności bieżącej inwestycyjnej poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych w tym z ministerstwa kultury i dziedzictwa narodowego, samorządów, sponsorów dostępnych funduszy pomocowych,
- ✓ Wspomaganie rozwoju gospodarczego gminy Markuszów

17.3. Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Markuszów

1. Podstawowym celem działalności stowarzyszenia jest aktywizacja kobiet w życiu gminy Markuszów

2. Do pozostałych celów stowarzyszenia należą:

- 1) dążenie do zapewnienia wysokiego poziomu rozwoju społecznego i kulturalnego swoich członków;
- 2) upowszechnianie wśród mieszkańców gminy Markuszów idei zaangażowania w życie społeczne, narodowe i chrześcijańskie;
- 3) wspieranie inicjatyw społecznych służących mieszkańcom gminy Markuszów.

Uchwałą nr 1/2025 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia członków stowarzyszenia z dnia 18.11.2025 roku o likwidacji stowarzyszenia, stowarzyszenie zamknęło swoją działalność.

17.4. Ochotnicza Straż Pożarna

Szczegółowe dane dot. funkcjonowania OSP zawarte są w rozdziale 6.2.

17.5. Koła Gospodyń Wiejskich

Na terenie Gminy Markuszów zarejestrowanych jest 5 Kół Gospodyń Wiejskich w KRKGW (KGW Wólka Kątna, KGW Kaleń, KGW Góry, KGW Zabłocie, KGW Bobowiska) oraz 2 koła samodzielne (KGW Olempin, KGW Łany).

W 2025 r. Koła Gospodyń Wiejskich działające na terenie Gminy Markuszów aktywnie uczestniczyły w życiu społecznym i kulturalnym gminy, realizując przedsięwzięcia służące integracji mieszkańców, podtrzymywaniu lokalnych tradycji oraz promocji dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich.

Działalność KGW koncentrowała się przede wszystkim na:

- organizacji i współorganizacji wydarzeń lokalnych, uroczystości oraz spotkań integracyjnych,
- pielęgnowaniu tradycji kulinarnych i obrzędowych regionu,
- promocji rękodzieła oraz twórczości ludowej,
- współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, jednostkami OSP, placówkami oświatowymi oraz organizacjami społecznymi.

Koła Gospodyń Wiejskich reprezentowały również gminę podczas wydarzeń o charakterze ponadlokalnym i regionalnym, promując lokalne tradycje, kulturę oraz produkty regionalne. W ramach swojej działalności członkowie KGW angażowali się w przygotowanie stoisk promocyjnych, poczęstunków okolicznościowych oraz oprawy wydarzeń społeczno-kulturalnych.

Istotnym elementem działalności kół było również pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację działań statutowych, w tym korzystanie z programów wsparcia skierowanych do Kół Gospodyń Wiejskich, realizowanych m.in. przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Pozyskane środki przeznaczano na zakup wyposażenia, organizację wydarzeń integracyjnych oraz działania służące rozwojowi aktywności społecznej mieszkańców.

18. Nadzór właścicielski

Gmina Markuszów nie posiada spółek gminnych. Z uwagi na powyższy fakt sprawowanie nadzoru właścicielskiego nie jest możliwe.

19. Realizacja polityk, programów i strategii

Strategia Rozwoju Gminy Markuszów na lata 2021–2030 (przyjęta Uchwałą Nr XXXV/190/2022 z dnia 22.12.2022 r.) jest konsekwentnie realizowana.

Tabela 34. Status realizacji głównych dokumentów programowych w 2025 r.

Dokument	Zakres / Okres	Status w 2025 r.
Strategia Rozwoju Gminy Markuszów 2021–2030	Kompleksowy	Kompleksowy
Program usuwania azbestu	2014–2032	W realizacji
Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym	2023–2029	2023–2029
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej	2024–2030	2024–2030
Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	2025	2025 -2028
Wieloletni program "Posiłek w szkole i w domu"	2024–2028	W realizacji
Gminny Program Wspierania Rodziny	2022–2024	2025 - 2027
Plan Ogólny Gminy Markuszów	W opracowaniu	W trakcie

Wszelkie informacje o działalności Gminy Markuszów dostępne są na:

BIP: <https://ugmarkuszow.e-bip.eu> | www.markuszow.pl | facebook.com/gminamarkuszow